

103

HIVERN
2024

FULLINFORMATIU

SUMARI

FULL INFORMATIU

HIVERN 2024 | núm. 103

3 | PRESENTACIÓ

4 | TEMA DESTACAT

Educació social i joventut

14 | COL·LEGI

CONSOLIDACIÓ PROFESSIONAL: Accions que hem fet des del CEESC Segon semestre 2024

AL CEESC ENS HEM PRONUNCIAT: Octubre-Desembre 2024

DONEM VEU ALS COL·LECTIUS: La importància de la participació al CEESC

DISCURS ÈTIC I PRÀCTICA PROFESSIONAL: El codi deontològic es renova

22 | OPINIÓ

Supervisió d'equips: de i des l'educació social

24 | DOSSIER

EXPERIÈNCIA PROFESSIONAL: La incòmoda

TASTETS DE LLENGUA: Ei, bro, que guai ja no es porta

AL BLOG DEL CEESC

CONEXIMENT I DISCURS PROFESSIONAL

28 | ACTIVITAT COL·LEGIAL

Dia Internacional de l'Educació Social 2024: reflexió, reconeixement i compromís

NIU: Suport a l'emprenedoria

30 | MIRADES

L'EDUCADORA SOCIAL MISTERIOSA: Iuvenes dum sumus

31 | AGENDA

Catàleg de Càpsules

Descomptes en formació

Catàleg de Formació Hivern 2025

Edita:

**Col·legi d'Educadores i
Educadors Socials de
Catalunya (CEESC)**

Aragó, 141-143, 4a planta.
08015 Barcelona
Tel. 93 452 10 08

Redacció: comunicacio@ceesc.cat

Disseny i maqueta: Jordi Sales Roqueta
Il·lustracions: Jordi Sales Roqueta

Impressió: Codipre Arts Gràfiques, SL.

Sabadell

Dipòsit Legal: B-20441/91

ISSN: 1888-4725

Revista periòdica

El Col·legi no es fa responsable de les opinions que no han estat emeses directament pel Col·legi en les seccions que li pertocquen, ni del contingut dels articles que no hagin estat directament organitzats pel CEESC.

En conveni amb:

**Diputació
Barcelona**

DAMAS VIDAL, Educador social. Col·legiat 9030.
Vocal de la Junta de Govern del CEESC.

U

n any més, us presentem el *Full Informatiu* d'hivern del CEESC. En aquesta ocasió el tema central és la joventut. Reflexionarem sobre de les principals problemàtiques que afecten aquest sector de la població i com s'estan abordant. Compartirem perspectives sobre com els professionals de l'educació social intervenim i què estem fent per promoure un canvi positiu en aquest col·lectiu. També incloem una entrevista amb un projecte que aposta per l'empoderament juvenil.

Pel que fa a mi, formo part de la Junta del CEESC com a vocal. La meua àrea de treball és la de consolidació de la professió. En l'exercici d'aquesta feina tinc el privilegi d'estar envoltat de grans professionals de l'educació social, cadascú treballant en el seu àmbit. Tant la resta de membres de la Junta com tot l'equip tècnic fan una gran tasca per a la visibilització, la dignificació i la consolidació de l'educació social. Estic aprenent molt de totes les persones que m'acompanyen en aquesta empresa, i espero poder aportar-hi, ara i en un futur, el meu coneixement i la meua visió de l'exercici de la nostra professió.

El meu àmbit professional és el de la infància, ja que treballo en un CRAE acompanyant infants i joves en el seu camí cap a la vida adulta. En tot aquest temps, veus quines són les seves preocupacions, els seus anhels i, sobretot, el seu potencial. Sovint es té una mirada d'estigmatització sobre el jovent o, fins i tot, de malfiança. En realitat, l'únic que necessiten és tenir una oportunitat per formar-se, com a persones i com a professionals. Des de l'educació social, a més, ens dirigim a joves amb diverses dificultats, que no són gaire diferents de la resta de joves del gruix de la societat.

Una de les satisfaccions més grans de la meua feina, sinó la més gran, és quan et trobes amb algun d'aquests joves que han passat pel centre i et diuen que, malgrat les dificultats, estan treballant o segueixen estudiant. T'expliquen quins són els seus problemes, com està la seva família o quins projectes tenen de futur. En definitiva, aquests joves només volen el que volem totes les persones, tenir un lloc en aquest món. Per tant, és important que els escoltem, que els oferim els recursos que necessitin i que els ajudem en l'assoliment dels seus objectius vitals. ●

EDUCACIÓ SOCIAL I JOVENTUT

En el destacat d'aquest Full Informatiu, volem oferir una visió plural sobre la realitat juvenil actual, abordant tant els reptes com les oportunitats i eines que existeixen per afavorir l'empoderament i el desenvolupament dels joves. Cada peça aporta una perspectiva diferent, des de l'anàlisi de les polítiques públiques fins a la pràctica educativa directa amb adolescents i joves, passant per iniciatives específiques que promouen la seva autonomia i participació activa.

Comencem amb una visió general, proporcionada per l'Associació Catalana de Polítiques de Joventut, que explora els desafiaments socials i econòmics als quals s'enfronten els joves, així com les oportunitats que poden sorgir a través de polítiques públiques ben dissenyades. Tal com ells afirmen: "Per a una societat que aspira a una convivència equilibrada, les polítiques públiques han de centrar-se en l'acompanyament dels joves com a agents de canvi i no com a simples receptors de mesures d'inclusió."

Ramon Verdés, educador social i tècnic de joventut a l'Oficina Jove de la Comarca de la Noguera, ens ofereix una reflexió personal sobre la realitat de la joventut i el paper fonamental de l'educació social en aquest context. Tal com ell destaca: "L'educació social

amb joves no es limita a la intervenció en situacions de crisi, sinó que ha de ser una tasca de creació d'espais de diàleg, de confiança i de creixement personal."

No podíem deixar de parlar de l'aspecte emocional de l'adolescència i la joventut. Marina Domènech, educadora social, analitza com els professionals poden acompanyar els joves en el desenvolupament de la seva intel·ligència emocional, un aspecte fonamental per afrontar els canvis i reptes que comporta l'edat adulta.

Finalment, entrevistem membres de l'equip coordinador del Projecte HEBE, una iniciativa que investiga l'empoderament juvenil mitjançant metodologies que afavoreixen la participació activa dels joves en el seu propi desenvolupament.

1 JOVENTUT I FUTUR: REPTES, OPORTUNITATS I EL PAPER DE LES POLÍTIQUES PÚBLIQUES

Associació Catalana de Professionals de Joventut (ACPJ).

La joventut és aquella etapa de la vida en què que fem la transició de la infància cap a l'adulthood. És una etapa de molts de canvis, trasbalsos i reptes i que necessita un bon acompanyament com, per exemple, la presència de referents positius. L'actual jovent té molts reptes a superar i l'administració i agents socials que treballen amb i per a la joventut, molta feina a fer per tal d'acompanyar els joves en la seva futura superació.

Entre els molts dels reptes existents, n'hi ha que són eterns en la història de la joventut i que depenen de les polítiques de joventut més bàsiques i nuclears. En són exemples:

- L'emancipació i independència juvenil, que engloba àmbits com l'ocupació juvenil, la formació, l'accés a crèdit, l'habitatge i l'índex de natalitat.
- En qüestió d'habitatge, la joventut catalana presenta una taxa d'emancipació del 43,8%, segons les dades de l'*Enquesta a la joventut de Catalunya 2022* (EJC22), realitzada per l'Observatori Català de la Joventut (OCJ).
- En l'àrea de l'ocupació, la taxa d'atur juvenil entre el col·lectiu de 16 a 29 anys a Catalunya és del 18%.

Aquestes dades ens poden donar una idea de les raons perquè els joves no poden emancipar-se, formar una família i tenir una estabilitat econòmica per tenir fills i filles. A part d'altres polítiques que, indirectament, condicionen aquest repte. A la vegada, també influeix el nombre de places d'escoles bressol, el preu d'aquests serveis, les condicions laborals dels membres de la família o els preus dels aliments bàsics.

Un altre dels reptes que ha d'afrontar el jovent és cuidar de la seva salut: física i mental, així com també del seu benestar.

Aquest és un tema de total actualitat i s'ha tractat en diverses ocasions per experts en diversos mitjans de comunicació: els i les joves pateixen constants pressions estètiques. A més, tenen com a models a seguir un conjunt de referents que només mostren la part "fàcil i bona de la vida"; en són un exemple diferents *influencers* que s'han convertit en referents per gran part del jovent.

La manca de realitat provoca estrès per les condicions en què han de construir la seva pròpia vida, inestabilitat econòmica, laboral...

Un dels altres reptes que ha de confrontar el jovent és la falta de sentiment de comunitat i la manca de participació; un fet que allunya els joves de l'associacionisme i altres organismes de participació com ara sindicats o partits polítics.

La implicació de la joventut en la transformació canviant de la societat és molt simbòlica. La pregunta és: no participen perquè tenen tantes necessitats descobertes que no arriben a tot i, per tant, prioritzen una vida més individualista? No tenen cultura de participació? O, en canvi: els models antics o actuals de transformar no encaixen amb el pensament juvenil actual?

Un repte que actualment està a l'alça i està despertant amb molta intensitat i normalitat és el d'aconseguir una societat més inclusiva i més justa. Una societat on tots els joves, indiferentment del sexe, l'orientació sexual, discapacitats o classe social, tinguin accessibilitat a l'estat de benestar, garantia de participació en la comunitat i de ser acceptats per tots els membres de la societat.

Un altre dels desafiaments que té la joventut per posar-hi fre i trobar-hi solucions és el canvi climàtic i les polítiques mediambientals. És un repte de gran magnitud, amb grans conseqüències que afectaran sens dubte el seu futur i el món tal i com l'entendem ara. Ells i elles, conjuntament amb nosaltres, tenim la responsabilitat social i mediambiental de canviar

molts hàbits quotidians per transformar el futur dels actuals i futurs joves.

Amb un cert lligam amb l'anterior, presento un altre repte molt localitzat en certs territoris: el de continuar la vida en el món rural, amb les mateixes condicions que el jove de ciutat, amb oportunitats laborals, educatives, transports públics, cultura... Per tal de no contribuir a la despoblació de les zones rurals, s'ha de poder viure del camp o d'oficis relacionats. I, fins i tot, posar fre a la invasió del turisme més capitalista i destructor i encaridor de la vida dels habitants dels pobles.

Tots aquests reptes i molts altres tenen un repte transversal a lluitar conjuntament amb els professionals de joventut. Seria el d'**aconseguir una llei de joventut** que garanteixi una ràtio òptima de professionals de joventut dedicats per àmbits: salut, ocupació, habitatge...; que assegurí poder disposar de tots els equipaments en condicions:

mides, ubicació, recursos...; i que treballi en l'àmbit de joventut dins de les polítiques de joventut marcades. Cal tenir polítics i professionals locals amb una mirada oberta, inclusiva i de treball comunitari. Cal disposar d'equips de treball multidisciplinaris, amb membres especificats per àmbits, que treballin de forma conjunta i que estiguin interconnectats amb el treball horitzontal dins de les diverses àrees del seu ajuntament i de forma vertical amb les diferents administracions superiors.

Sense aquesta normativa que emmarqui, clarament, amb quines condicions han de desplegar-se les polítiques de joventut en àmbit local, definint categories i tasques a realitzar pels diferents perfils de professionals de joventut, els joves ho tenen encara més difícil, ja que, en molts casos, quan les polítiques arriben al jove, arriben tard, a mig camí o no hi arriben mai. ●

JOVES HO SOM TOTS I TOTES

Ramon Verdés (@ramonverdes). Educador social, col·legiat 11237.

Tècnic de Joventut a l'Oficina Jove de la Comarca de la Noguera.

Postgrau d'acompanyament en el Dol a la Universitat de Lleida i Màster Interuniversitari de Joventut i Societat (MIJS). Treballa en l'àmbit de la joventut des de fa set anys.

La meua trajectòria en l'àmbit laboral no és de les més extenses, de moment, ja que diuen que per arribar a ser un expert d'alguna cosa, primer s'ha de fer molt camí però jo sempre dic que per algun lloc s'ha de començar. Així que comencem pel principi, per després abordar el motiu pel qual em van encomanar aquestes paraules.

Jo soc educador social. El primer cop que vaig sentir aquesta paraula vaig pensar: quina deu ser la feina que pots arribar a fer si vols ser això; en aquell moment no era conscient del que realment volia dir, però em va fer sentir que estudiar aquesta carrera em donaria sentit a tot el que m'envoltava i pensava. I, efectivament, així ha sigut. Vull aclarir que, tot i que els estudis no ens determinen ni qui som ni el que arribarem a ser, personalment penso que són una porta a construir-te com a persona, ja que et permeten formar-te i endinsar-te en allò que

realment vols fer i ser a la vida, tal com a mi m'ha passat. Bé, de forma resumida, així va començar la meua vocació per aquesta professió.

Un cop passada l'etapa d'estudiar la carrera, vaig entendre el significat de la meua feina i veient l'ampli ventall d'àmbits en què es pot treballar i contribuir com a educador social, vaig decidir enfocar-me en l'àmbit de la joventut. En un primer moment vaig pensar: ets una persona jove, activa i amb molta energia, quin millor lloc que la joventut per aportar el meu petit gra d'arena, i he de dir que la vaig encertar de ple. Dins de la joventut, a favor meu, he tingut la sort de veure i aprendre moltes coses, perquè segur que sempre ho heu sentit, però on una persona aprèn més és al lloc de treball, on hi ha la realitat; perquè és quan realment pots aplicar tot allò que has après i a la vegada aprens tot allò que no sabies o no havies sentit massa bé mentre estaves estudiant.

La primera aventura com a professional va ser amb l'arribada dels Joves Migrats Sols, on vam crear un gran equip i, amb molta dedicació, vam poder tirar endavant una gran situació complexa acompanyant uns joves aterrats i desorientats que van arribar a un nou país amb la il·lusió d'aconseguir una millor vida, però no va ser tal com ells creien. Després d'aquesta etapa entra la famosa COVID-19 i destrueix tot allò que pensàvem que era impossible que passés mai, es paralitza el món, sense previ avís i deixem de fer vida social. Va ser dur, però es va treballar per tornar a posar-ho tot al seu lloc, tot i que penso que aquesta etapa va deixar importants esquerdes al teixit de la societat. Aquest és un tema del que podríem parlar en un altre moment, però de ben segur que seria molt interessant.

Quan tot torna a la "normalitat" és quan decideixo aprofundir més en l'àmbit de la joventut i m'hi especialitzo amb el Màster Interuniversitari de Joventut i Societat (MIJS), moment en què ja passo a ser tècnic de joventut; que l'únic que vol dir és que ets tècnic/a de TOTA la joventut que conviu en la nostra societat. Poso amb majúscules "TOTA" perquè s'entengui bé, ja que hi ha ocasions en què sembla que hi hagi diferents tipus de joventuts i jo crec que estem equivocats, perquè el significat de joventut és el següent: "la joventut són totes aquelles persones d'entre 12 a 30 anys". Així que ja no hi ha discussió de qui són la gent jove de la nostra societat.

La feina que faig com a tècnic de joventut, de forma simplificada, és la d'escoltar les inquietuds que té la joventut, acompanyar-la i assessorar-la en temes diversos, gestionar les associacions de joves, programar i dissenyar activitats, treballar conjuntament amb tots els serveis i entitats de la zona i participar en la creació de projectes que tractin tots els àmbits que emmarca la joventut, com la salut, l'emancipació, el lleure, i un llarg etcètera.

Ara que ja ens coneixem una mica més, us vull parlar sobre la situació en què veig la nostra joventut. No fa més d'un any, legalment jo era considerat una persona jove, però ara em diuen que ja no ho soc, pel simple fet que he sortit de la franja d'edat que va des dels dotze fins als trenta anys. Avui dia, podem dir que estem en un canvi generacional i un dels problemes és que actualment és molt difícil poder-se emancipar i tenir una economia justa per poder viure en la societat que hem creat.

Una societat plena d'estímul, de missatges a favor del consumisme i de la compra compulsiva per demostrar allò que no som, ja que darrere d'aquests

estímul i missatges hi ha una manipulació social que ens fa comportar així. Li traurem suc a aquesta reflexió, perquè crec que és un tema interessant a comentar i que he anat analitzant amb els anys que fa que em dedico a aquesta professió. Històricament, la joventut s'ha anat adaptant al funcionament que ha creat la societat adulta, la qual "lidera" el nostre món, tot i que, la joventut, sempre s'ha mantingut lluitadora i reivindicativa per aconseguir els seus ideals i tenir veu dins la societat.

Des de la mirada personal, aquesta reflexió puc dir que l'he viscut, ja que el jovent som el futur del dia de demà i hem de ser escoltats i acompanyats per assolir tot allò que s'espera de nosaltres, però això depèn molt de quins són els mitjans de què disposem per poder-ho assolir, perquè fa la sensació que, cada vegada més, el fet de ser jove sigui un neguit i una etapa complexa i plena d'obstacles per poder assolir aquells objectius que cada un i una de nosaltres s'ha proposat. Si aquest mateix tema l'enfoco amb la mirada professional, arribo a la mateixa conclusió. Esperant que no es malinterpretin les meves paraules: veig que la joventut està desencantada de l'estructura social.

Què vol dir això? Fa la sensació que a la joventut només se'ls posa traves o barreres pel simple fet de ser joves. M'explico, el que he observat és que no hi ha empatia social cap a la joventut i que no s'està lluitant per solucionar tots aquells problemes amb què tants joves es troben avui dia. Serveix d'exemple el fracàs escolar que tenim en el nostre país, els preus elevadíssims per cursar un cicle formatiu o una carrera, els preus dels lloguers dels pisos d'estudiants, les dificultats que hi ha per poder convalidar estudis si ets d'un altre país, l'encariment de tots els productes bàsics o la dificultat que hi ha per aconseguir una feina sense tenir experiència laboral. També s'hi poden afegir els sous baixos que paguen les empreses, el problema que hi ha actualment en poder-se emancipar, la situació tan complexa que viuen els i les joves amb l'augment de casos de salut mental qui hi ha arran de les xarxes socials i un gran etcètera de tantíssimes traves i barreres que viuen dia a dia.

Tot això et fa reflexionar i t'ajuda a veure que estem en una situació d'alarma social. Davant tots aquests problemes es treballa sovint per posar pegats a tots aquests problemes que hi ha. Sé que ara com a lector estaràs pensant "ostres sí que ho veu malament un educador social", però t'he de dir que la situació és complexa i que la realitat supera la ficció.

Per anar acabant amb la meua opinió sobre com veig la joventut, afegiré que res està perdut, que el que hem de fer com a societat és lluitar cada dia per assolir petits canvis, que no cal fer o dir grans coses, sinó que el que importa és idear accions concretes i realitzar-les. Treballar des de les altes esferes el tema de la joventut i donar-li la importància que ha de tenir -molta, al meu parer-, perquè la joventut són els pulmons de la nostra

societat i sense ella, què farem el dia de demà? Tot això no ho estic dient per molestar ningú, sols ho comento com un humil professional que treballa per a la joventut, el futur immediat de la societat.

Finalment, m'agradaria afegir que la millor eina que tenim les persones que treballem en l'àmbit social és la vocació cap a la feina que fem i el que jo tinc clar és que tots i totes som joventut. ●

3 ACOMPANYANT EMOCIONS: EL PAPER DE L'EDUCACIÓ SOCIAL AMB ADOLESCENTS I JOVES

Marina Domènech Colomina, educadora social, col·legiada 10971. Facilitadora de grups, membre d'IIFACE (Instituto de Facilitación y Cambio). Actualment és coordinadora dels Punts 'Aquí t'escoltem' del SAIF (Servei per a Adolescents i Famílies) de l'Ajuntament de Barcelona. Ha treballat en àmbit sociocomunitari i en l'àmbit de la infància en risc.

Acompanyar adolescents i joves en el seu creixement emocional és una de les tasques més apassionants i alhora delicades dins l'educació social. L'adolescència és una etapa de canvi constant, plena d'incerteses, descobriments i, sovint, de conflictes interns no sempre fàcils de gestionar.

Malauradament, l'adolescència sovint es percep com una etapa problemàtica, en la qual les joves ja no són infants, però tampoc tenen l'edat ni la maduresa suficient per incorporar-se al mercat laboral. En un context adultocentrista i efebifòbic (sí, rebuig i desconfiança cap a l'adolescència), s'arrelen percepcions estigmatitzants que consideren els i les adolescents com a persones irracionals, imprevisibles i difícils de gestionar. Això, sumat a la manca d'oportunitats i a les poques opcions de decidir sobre les seves pròpies vides, provoca sovint una discriminació específica cap a aquest col·lectiu.

Treballant amb joves, sovint trobem que se senten receloses o desconfiades davant d'adultes o figures d'autoritat, no és d'estranyar perquè l'educació emocional és encara una assignatura pendent en el món adult i si no tenim eines de gestió emocional cap a nosaltres mateixes, molt menys per acompanyar adolescents. Com a educadora social, he pogut veure com n'és d'important, abans de començar a acompanyar adolescents, fer una revisió de les creences estereotipades que podem tenir sobre aquesta part de la població, però sobretot, mirar com va ser la meua pròpia adolescència. Com vaig ser acompanyada i com vaig viure aquesta fase, què em va ajudar i què em va fer sentir més incompresa, més infeliç, més sola. Només des d'una mirada humil i conscient, podrem oferir acompanyaments respectuosos.

En l'àmbit de l'acompanyament adolescent, és fonamental generar vincles de confiança que es construeixin des de la proximitat, la mirada curiosa i el respecte. Oferir espais segurs i còmodes

permet que els joves puguin parlar obertament sobre les seves preocupacions, expressar-se lliurement i aprendre a gestionar les seves emocions. Aquests espais són essencials perquè puguin desenvolupar la seva identitat en un entorn de suport, comprensió i celebració de qui són. Practicar l'escolta activa, com a estratègia de comunicació, va molt més enllà de mirar als ulls i estar present, implica demostrar disponibilitat i interès genuí, fer-los sentir que la seva veu té valor i que els seus sentiments són importants.

Per oferir un bon acompanyament a l'adolescència, cal treballar des de la gestió emocional com a eina per a la seva autonomia. És clau que les joves aprenguin a reconèixer i comprendre les seves emocions, així com a canalitzar-les i transitar-les amb consciència. Això les ajudarà no només en aquesta etapa, sinó també en la seva vida adulta. Tractar-les amb respecte i confiança facilita que es mostrin tal com són, i això ajuda a establir un vincle educatiu que els dona seguretat i reforça la seva autoestima. Un bon acompanyament implica mostrar comprensió, paciència i capacitat d'adaptació, evitant actituds de superioritat o de judici.

A més, com a educadores socials, és crucial fomentar la col·laboració interdisciplinària amb altres professionals de l'àmbit social i sanitari, com psicòlogues, treballadores socials, mestres i altres especialistes. Molts adolescents viuen situacions complicades que afecten diferents àmbits de la seva vida, com el familiar, acadèmic o el de salut mental. Treballar en xarxa ens permet oferir una atenció integral i adaptar els recursos a les seves necessitats individuals, generant una xarxa de suport sòlida i contínua. Així, l'educació social es converteix en una porta d'entrada a altres serveis que poden proporcionar una ajuda especialitzada quan cal.

És important recordar que un bon acompanyament implica també oferir espais on les joves se sentin protagonistes del seu propi procés, respectant el seu ritme i donant-los autonomia perquè prenguin decisions. L'objectiu és que, a poc a poc, desenvolupin la seva pròpia mirada i esdevinguin persones adultes amb capacitat de caminar els seus propis camins.

El malestar en l'adolescència comparteix arrels amb el malestar adult: la desigualtat socioeconòmica (pobresa i exclusió), la inseguretat residencial, la pressió estètica, les desigualtats de gènere, raça, procedència, etc. El que passa amb el malestar adolescent és que es pot veure multiplicat si les dinàmiques de la llar accentuen l'adultocentrisme, menystenint i aïllant (no acompanyant) el propi malestar. Dit amb altres

paraules, les adolescents a vegades troben en la família el seu primer motiu de malestar emocional.

És per això que l'acompanyament adolescent ha de ser sistèmic, no podem mirar l'adolescent com un ésser aïllat, sinó que l'hem d'entendre com una peça més dins d'un sistema familiar, d'institut, de barri o poble, de comunitat, etc. Tant per identificar d'on prové el malestar com per trobar, dins el seu propi sistema, punts de reforç des d'on començar a treballar cap al benestar emocional. L'adolescència és el moment d'ocupar l'espai públic amb autonomia i independència, de començar a experimentar sense la supervisió adulta explícita. El que es troben al carrer, a la plaça, a l'aire lliure, condicionarà també el seu benestar emocional. Si poden caminar per barris i pobles que les acullen, les tenen en compte i els donen un espai, serà molt diferent de si es troben amb un espai públic que les rebutja i les menysté. No hi ha benestar emocional sense espai públic i sense comunitat.

Projectes inspiradors: "Aquí t'escoltem"

Un projecte que reflecteix molt bé aquesta manera de treballar és "Aquí t'escoltem" (ATE), un servei municipal de Barcelona orientat a l'acompanyament emocional de joves d'entre 12 i 20 anys. Amb una presència majoritària d'educadores socials, però també amb psicòlogues dins l'equip, ATE ofereix espais grupals i individuals on les joves poden expressar-se lliurement, compartir experiències amb altres adolescents i treballar la seva autoestima i autonomia en un entorn de suport i escolta. Des d'un marc de prevenció en salut mental, a l'ATE acompanyen abans que el símptoma es cronifiqui o inclús abans que aparegui el malestar i sempre des de la voluntarietat i confidencialitat per a les adolescents. Projectes innovadors com aquest, són exemples de com l'educació social, en col·laboració amb altres disciplines, pot marcar una diferència real en la vida dels adolescents, especialment quan aquests necessiten orientació i confiança per afrontar els reptes de la seva etapa. ●

Institut Infància i Adolescència de Barcelona, 2024.
Dades Clau d'Infància i Adolescència a Barcelona 2023. Ajuntament de Barcelona.

4

“DUES IDEES PRINCIPALS VERTEBREN LA DEFINICIÓ PRÒPIA SOBRE L'EMPODERAMENT JUVENIL: LA CAPACITAT DE DECIDIR I LA CAPACITAT D'ACTUAR DE FORMA CONSEQÜENT PER PART DE LES PERSONES JOVES”

L'entrevista que presentem a continuació se centra en el **Projecte HEBE**. Parlem amb dos investigadors de l'equip del projecte, que abans de ser docents a la UB també han estat educadors socials

Hèctor Núñez i Núria Fabra i amb educadors que han format part del projecte a partir del territori de Ciutat Vella, **Jalal El Aamri Fahmi i Andrea Estévez i Julià**, que ens expliquen la seva experiència i el seu paper dins d'aquesta investigació col·lectiva.

El **Projecte HEBE** és una iniciativa liderada per **Pere Soler i Anna Planes** de la Universitat de Girona en el marc d'un equip ampli que inclou també investigadors i investigadores de tres universitats més: la Universitat Autònoma de Barcelona, la Universitat de Barcelona i la Universitat Autònoma de Madrid. Aquesta recerca està finançada pel Ministerio de Ciencia, Innovación y Universidades (MICIU) i la Agencia Estatal de Investigación, i investiga l'empoderament juvenil a través de l'anàlisi de processos i metodologies que afavoreixen l'autonomia i la participació dels joves.

Des de la seva creació el 2010, el projecte ha evolucionat en múltiples edicions gràcies a la col·laboració entre universitats i entitats socials, treballant de forma col·laborativa. En aquest projecte en concret es treballa amb professionals de recursos de tres comunitats (Girona, Celrà i Ciutat Vella a Barcelona). L'objectiu és aportar coneixement sobre els processos d'empoderament juvenil, tenint en compte les interaccions i les limitacions dels contextos comunitaris, i millorar les condicions per a aquest empoderament a través de la investigació i la pràctica social.

Què és el projecte HEBE?

El **Projecte HEBE** parteix de la necessitat d'investigar i comprendre millor els processos d'empoderament juvenil. S'inicia l'any 2010 amb un projecte d'investigació coordinat des de la Universitat Autònoma de Barcelona que analitza l'avaluació participativa d'accions comunitàries com una metodologia que pot afavorir l'empoderament individual i comunitari. Aquesta primera recerca ha evolucionat en una proposta que explora els elements que contribueixen a generar contextos facilitadors de l'empoderament dels joves i com aquests es vinculen a la comunitat; desenvolupant les seves capacitats, autonomia i autodeterminació.

Actualment, el **Projecte HEBE** està coordinat per la Universitat de Girona amb la participació d'investigadors i investigadores de la Universitat de Barcelona, la Universitat Autònoma de Barcelona i la Universitat Autònoma de Madrid. D'ençà dels seus inicis, l'any 2013, s'han realitzat tres edicions consecutives que han permès generar coneixement al voltant de la temàtica: l'any 2013 la investigació va posar el focus en els joves i els seus espais, moments i processos d'empoderament. L'any 2017, la recerca es va centrar en delimitar els factors potenciadors i limitadors de l'empoderament juvenil. A partir de l'any 2021, el projecte va analitzar l'empoderament juvenil des de la perspectiva de la comunitat: es va voler generar coneixement dels processos d'empoderament juvenil a partir de les interaccions i les limitacions dels contextos comunitaris.

Des del setembre de 2024, l'equip treballa en una nova edició del projecte denominat 4HEBE, que té

com a finalitat analitzar l'aprenentatge a través de la participació social de les persones joves i com aquest aprenentatge contribueix a l'empoderament juvenil en les seves trajectòries vitals. El **Projecte HEBE** compta amb el finançament del Ministerio de Ciencia, Innovación y Universidades (MICIU) i la Agencia Estatal de Investigación (AEI).

Com definiu l'empoderament juvenil des de la vostra perspectiva?

S'ha realitzat una extensa anàlisi documental per definir aquest terme des d'una aproximació educativa. S'ha dissenyat un model pedagògic sobre els espais, moments i processos d'empoderament juvenil. Dues idees principals vertebraven la definició pròpia sobre l'empoderament juvenil: la capacitat de decidir i la capacitat d'actuar de forma conseqüent per part de les persones joves. Es considera que l'empoderament juvenil és fruit d'una negociació entre dues condicions que entenem per necessàries: que el o la jove tingui determinades capacitats internes, personals o psicològiques, com per exemple coneixements, valors i habilitats que venen supeditades o millorades des de l'educació; i que el seu entorn possibiliti que la persona jove pugui decidir i dur a terme les seves decisions. Considerem que les polítiques públiques són, en bona part, responsables de les possibilitats d'empoderament dels joves. Oferim una definició d'empoderament que sintetitza la nostra mirada:

“És el procés que incrementa les possibilitats que una persona pugui decidir i actuar de forma conseqüent sobre tot allò que afecta la seva pròpia vida, participar en la presa de decisions i intervenir de forma compartida i responsable pel que fa a la col·lectivitat de la qual forma part. Això requereix dues condicions: que la persona vagi adquirint i desenvolupant una sèrie de capacitats personals i que el medi li faciliti exercir efectivament tals capacitats.”¹

Què aporta el Projecte HEBE al treball socioeducatiu amb joves?

Planteja que l'empoderament es produeix en una doble direcció, en un vessant individual però també en una dimensió comunitària, ja que són les pròpies persones joves les que s'empoderen a partir de les seves capacitats i, segons com, les posen en pràctica en els seus respectius contextos vitals. S'ha contribuït des de la investigació a promoure aquests processos

des de la reflexió i des del disseny d'un conjunt de recursos i eines, fruit del treball conjunt de professionals, acadèmics i la participació de persones joves. Algunes de les aportacions que volem destacar són les *Empremtes digitals*, les *Bitàcoles en òrbita*, la *Rúbrica d'empoderament juvenil*, la *Declaració sobre l'Empoderament Juvenil* i la *Guia per a la promoció de l'empoderament juvenil des de la comunitat*.

Què us ha aportat al vostre treball quotidià? Com ha enriquit la vostra participació en el Projecte HEBE la vostra tasca com a educadors socials, tant en la manera de treballar amb els joves com en la comprensió de l'empoderament juvenil?

Participar en aquesta investigació ens ha permès tenir un espai de reflexió, analitzar com treballem l'empoderament juvenil des de la Fundació i prendre consciència dels punts forts i punts a millorar dels nostres projectes. En el dia a dia costa trobar moments per parar i reflexionar i per nosaltres ha estat important que des de la investigació ens plantejessin reptes i preguntes per ampliar la mirada cap a l'empoderament juvenil i les seves dimensions. Per exemple, ens vam adonar que treballàvem poc la participació dels i les joves, era una dimensió en què ja ens imaginàvem que coixejàvem, però veure-ho de manera gràfica i fer-nos les preguntes adequades ens va donar la força per començar a implementar noves eines. Per això estem plantejant més dinàmiques de participació dins dels projectes.

Què han dit les persones joves al llarg del projecte i quines són les seves aportacions més rellevants sobre empoderament?

Observem que tenen una percepció de l'arrelament comunitari amb una perspectiva temporal: avui pertanyen a un territori però tenen clar que per motius dels estudis, d'accés a la feina o d'altres interessos, la seva trajectòria vital els pot portar a formar part d'altres comunitats en un futur immediat. D'altra banda, les persones joves assenyalen la seva participació i pertinença a comunitats virtuals a partir dels centres d'interès. A les converses mantingudes amb els joves s'ha fet palesa la seva capacitat d'adaptació i

(1) SOLER, P.; TRILLA, J.; JIMÉNEZ-MORALES, M.; ÚCAR, X. (2017). La construcción de un modelo pedagógico del empoderamiento juvenil: Espacios, momentos y procesos. *Pedagogía Social. Revista Interuniversitaria*, 30, 19-34. https://doi.org/10.7179/PSRI_2017.30.02

flexibilitat a la realitat, en línia amb el que el sociòleg Bauman interpretà com a societat líquida. Manifesten la seva reivindicació per fer des de l'autogestió i on les oportunitats de participació han d'estar contemplades: només fent s'aprèn i reclamen ser considerats agents actius amb capacitat d'acció.

Per últim observem com donen valor a les relacions interpersonals i intergeneracionals. Els que han tingut oportunitat de vincular-se a associacions, caus, esplais, equipaments i associacions culturals són més actius i estan més avesats a la participació social, assenyalant la importància d'enfortir aquesta participació cívica i social des de l'atenció a la infància.

Des de la vostra experiència, quina és la importància de l'educació social en facilitar el procés d'empoderament dels joves?

Alguns dels resultats obtinguts indiquen que els educadors veuen l'empoderament juvenil com un concepte amb dues dimensions: una primera dimensió de tipus individual, que inclou responsabilitat, autonomia, eficàcia, capacitat crítica i autoestima; i una segona dimensió de tipus comunitària; basada en la participació, treball en equip i sentiment de pertinença a una comunitat. L'estudi confirma que aquesta visió és compartida per educadors tant de l'àmbit formal com del no formal, sense distincions rellevants entre ambdós sectors pel que fa a la seva percepció sobre l'empoderament i les seves contribucions en aquest procés.

Tot i això, s'observen diferències. Els educadors socials prioritzen l'ús de la comunitat com a recurs educatiu, les metodologies participatives i l'acompanyament dels joves en la presa de decisions, aspectes que reflecteixen un enfocament més centrat en la interacció social i la participació activa. El professorat en l'educació formal tendeix a adoptar estratègies més enfocades en l'aprenentatge i el seguiment individual del procés educatiu. El treball en xarxa entre tots els i les professionals de la comunitat és clau per facilitar contextos d'empoderament per a les persones joves.

Quins són els principals reptes als quals us heu enfrontat durant el desenvolupament del Projecte HEBE?

En aquesta tercera edició del projecte, el repte més gran ha estat la coordinació entre els tres territoris on es realitzava la investigació: Celrà, el districte de Ciutat Vella de Barcelona i Girona, perquè cada context desenvolupa el seu propi procés sense perdre de vista els objectius i finalitats compartides del projecte. Un altre repte ha estat la coordinació d'agendes entre les persones que vam formar part del grup motor del projecte.

Quins elements considereu essencials perquè una comunitat contribueixi de manera efectiva a l'empoderament juvenil, segons les conclusions del projecte?

La comunitat pot contribuir a l'empoderament juvenil impulsant una combinació de recursos, suport emocional, reconeixement de les capacitats i construcció de contextos que generin oportunitats de participació i presa de decisions. D'aquesta manera es promou que puguin desenvolupar-se com a agents de transformació social responsables i compromesos. Una comunitat que promou aquests elements ofereix als joves les eines i l'espai per autoconstruir el seu rol com a ciutadania responsable i transformadora. S'han de crear ponts intergeneracionals, on els joves puguin treballar al costat d'adults i persones més grans per aprendre i construir coneixement conjuntament. Aquesta col·laboració ajuda a combatre la bretxa generacional i a integrar les perspectives dels joves en els processos de decisió, afavorint una cocreació de solucions als problemes col·lectius socials i econòmics.

És essencial que la comunitat entengui el poder com una capacitat col·lectiva, no com un poder individualitzat o competitiu. El poder que es promou en un procés d'empoderament juvenil ha de ser un poder compartit, basat en la cooperació, el treball en equip i la solidaritat. El canvi es construeix conjuntament, en lloc de ser un poder imposat o controlat per uns pocs. Aquesta visió inclusiva del poder ajuda a generar un sentiment d'unió, de pertinença i una consciència cívica que promou processos de transformació en les comunitats.

Quin paper creieu que tenen les polítiques públiques en la promoció de l'empoderament juvenil? Com afecten els recursos que ofereixen a les oportunitats dels joves?

En l'actualitat, les polítiques públiques estan incorporant, majoritàriament, el paradigma de la participació ciutadana impulsant accions en el marc de la governança participativa. En són mostra els consells d'infants i de joves, les consultes populars, els pressupostos participatius, etc. Aquesta nova manera de fer política és una oportunitat per a les persones joves. El nostre estudi confirma la hipòtesi que la participació i l'activisme social són factors facilitadors de l'empoderament. Cal reforçar i consolidar aquest model de disseny, implementació i avaluació de polítiques públiques, ja que demostra que la participació ciutadana és una estratègia eficaç de millora del benestar i de la cohesió social.

Una altra conclusió té a veure amb la importància de disposar d'espais públics, equipaments i professionals orientats i especialitzats a l'atenció dels i les joves. Hem de reclamar a les administracions la millora de l'equipament de places i carrers, tenint en compte les necessitats i activitats pròpies del jovent, així com més equipaments per a persones joves. Una de les conclusions obtingudes és la importància de disposar d'espais autogestionats i de disminuir els processos burocràtics i administratius per a l'activitat autogestionada, àmbit en què hem de reclamar millores. També assenyalen la importància dels equipaments per a joves i els professionals que hi treballen, molts posen en valor els vincles construïts amb els i les professionals, que els han d'ajudar a construir els seus projectes de futur amb perspectiva crítica i de forma realista. Per tant, ens cal millorar les condicions laborals dels equips d'educadors i educadores que treballen amb joves, el treball a través del vincle requereix estabilitat en el territori. Per últim, un crit d'alerta a l'adultocentrisme, les polítiques juvenils han de ser dissenyades amb i des de la participació de les persones joves.

Com pensem que la recerca en educació social pot millorar les pràctiques i intervencions amb els joves i altres col·lectius amb els quals es treballa?

La recerca és la millor forma de fer innovació social i educativa. Des de la nostra experiència al Grup de Pedagogia Social (GPS) de la Universitat de Barcelona, la col·laboració entre universitat, administracions públiques i entitats socials és la millor estratègia per tal que la recerca sigui aplicable i respongui a les necessitats reals de les persones. Entenem que la participació de les persones destinatàries i els agents socials i educatius són la clau per a establir ponts

entre pràctica i teoria, on avaluar programes, avaluar necessitats i revisar metodologies que han de ser interpretades des del treball col·laboratiu.

De quina manera es complementen la tasca dels acadèmics i la dels professionals en el procés de recerca? Creieu que l'educació social necessita més investigació per avançar com a disciplina?

Les persones dedicades a l'àmbit acadèmic i les persones dins de l'àmbit professional busquem la mateixa finalitat des d'objectius de treball diferents però complementaris: la millora de les accions dins de l'educació social. L'anàlisi de bones pràctiques a nivell internacional, l'anàlisi dels estudis sobre una realitat i el contrast de la informació que es realitza des de l'àmbit acadèmic, aporta informació per a la millora constant. D'altra banda, la reflexió sobre la pròpia praxis, el coneixement dels contextos de l'educació social i la recollida d'informació sobre la pròpia praxis i el seu contrast repercuteixen, també, en la millora constant.

Creiem que és molt important la investigació en l'àmbit social i la col·laboració entre els acadèmics i les acadèmiques i els i les professionals que treballen fent intervenció directa. Els acadèmics ajuden a aportar una mirada més àmplia, holística i a ordenar les dades. Permeten contrastar allò que observem dia a dia en un espai concret amb altres dades, investigacions i observacions, ajudant a comprendre certs fenòmens i inquietuds compartides entre molts professionals. En general, creiem que falten espais de col·laboració i creació conjunta, on els i les professionals puguin expressar aquelles temàtiques de les quals troben a faltar investigació, temàtiques que els preocupen, etc., però és veritat que en el dia a dia costa trobar aquest espai i temps. ●

CONSOLIDACIÓ PROFESSIONAL

ACCIONS QUE HEM FET DES DEL CEESC

2N SEMESTRE DEL 2024

1 Seguiment de les ofertes de treball d'entitats privades

Ens hem posat en contacte amb 18 entitats que gestionen serveis on hi ha la figura del professional de l'educació social, ja que no complien amb les condicions d'accés a la professió. Entre aquestes, 2 entitats han modificat l'oferta de treball, mentre que la resta no ha contestat.

2 Projectes normatius en canvi

Presentació d'al·legacions a l'avantprojecte de llei de prevenció, gestió i resolució de conflictes

El CEESC ha presentat 6 al·legacions a l'avantprojecte de llei de prevenció, gestió i resolució de conflictes que té com a objectiu implantar i donar a conèixer els sistemes de resolució de conflictes ja que el nombre de conflictes s'ha incrementat exponencialment en els darrers anys i, com a conseqüència, la tasca de jutges, fiscals i del personal de l'administració de justícia es troba envoltada d'un gran volum de feina contribuint, així, a la saturació del sistema judicial; fomentar el coneixement de tots els mètodes alternatius de conflictes com són: la conciliació, el professional neutral, la negociació assistida, el dret col·laboratiu, la justícia restaurativa i l'arbitratge; constituir un marc normatiu de referència per

a tots els mètodes de resolució de conflictes; constituir un marc normatiu integrador i transversal que doti de major seguretat jurídica al conjunt de la ciutadania i incrementar el reconeixement social de la justícia retributiva i associar-lo a la resta dels resolució alternativa de conflictes.

Aportacions del CEESC en relació amb el tràmit d'audiència adreçada als membres de la Comissió Funcional del Consell General de Serveis Socials, en el marc del projecte d'Ordre de modificació del Decret 142/2010, d'11 d'octubre, pel qual s'aprova la Cartera de Serveis Socials 2010-2011, així com de l'annex 34 de l'Ordre TSF/218/2020, de 16 de desembre, per la provisió dels serveis de la Xarxa de Serveis Socials d'Atenció Pública

En la nova versió del projecte d'ordre de modificació del Decret 142/2010, el Departament va incorporar algunes de les aportacions que vam proposar al mes de juny. Entre aquestes aportacions, destaca el canvi de la denominació del perfil professional de "persona amb perfil d'educador/a social" a "educador/a social".

El CEESC ha presentat 5 al·legacions en relació amb el nou tràmit audiència adreçada als membres de la Comissió Funcional de Consell General de Serveis Socials.

Queixes

Al llarg d'aquests mesos hem continuat gestionant i fent un seguiment de les queixes relacionades amb la gestió realitzada

per una entitat del tercer sector en relació amb la gestió d'uns serveis socials especialitzats.

Ens hem posat en contacte amb una administració local en relació amb les condicions de licitació i adjudicació d'un servei socioeducatiu per a infància, joventut i família.

3 Informe de l'Estat de l'Educació Social 2023

Al llarg del segon semestre de 2024 hem analitzat les dades dels participants (1.121 professionals de l'educació social) de l'Informe de l'Estat de l'Educació Social a Catalunya 2023, una anàlisi sobre la realitat que ens expliquen els professionals de l'educació social. En aquesta nova edició de l'Informe hem analitzat dades sobre les condicions laborals, les preocupacions del col·lectiu, la supervisió d'equips, riscos laborals i psicosocials i els reptes als quals s'enfronten els professionals de l'educació social.

Les dades recollides posen de manifest una realitat complexa i plena de reptes per a la professió. D'una banda, s'observa una preocupació generalitzada per la precarietat laboral, amb salaris baixos en comparació amb la resta de sectors de l'estat del benestar social (salut i educació).

En conjunt, l'informe no només ofereix un diagnòstic de la situació actual, sinó que també constitueix una eina per a l'acció, amb l'objectiu de promoure millores estructurals i aconseguir el reconeixement que mereixen els professionals de l'educació social a Catalunya.

Ben aviat publicarem els resultats de l'Informe en el nostre lloc web dins de Publicacions>Informes de la professió.

4 Incidència política

DRETS SOCIALS

Reunió amb Mònica Martínez Bravo, Consellera de Drets Socials i Inclusió. Generalitat de Catalunya

Primera reunió amb la nova Consellera de Drets Socials i Inclusió, **Mònica Martínez Bravo**. Durant la trobada, es va debatre sobre la diferenciació de les funcions dels educadors i les educadores socials respecte d'altres professionals, i de la necessitat de garantir la preservació i el reconeixement de la professió. El CEESC va instar a un compromís ferm del Govern per enfortir la professió, amb un enfocament en la revisió de la Cartera de Serveis i la millora de les condicions laborals, incloent-hi la dignificació salarial. També es va parlar de la formació contínua, els nous àmbits professionals i la necessitat de definir clarament la professió en l'àmbit europeu, amb especial atenció als serveis de protecció infantil.

Reunió amb Xema Gil, Director General de Provisió de Serveis i amb membres de La Confederació.

Reunió per parlar de les aportacions del CEESC en relació amb el tràmit d'audiència adreçada als membres de la Comissió Funcional del Consell General de Serveis Socials, en el marc del projecte d'Ordre de modificació del Decret 142/2010, d'11 d'octubre, pel qual s'aprova la Cartera de Serveis Socials 2010-2011, així com de l'annex 34 de l'Ordre TSF/218/2020, de 16 de desembre, per la provisió dels serveis de la Xarxa de Serveis Socials d'Atenció Pública. Les al·legacions feien referència a: l'ampliació del nombre de perfils professionals, el canvi de les funcions i categoria dels professionals de l'educació social, les ràtios d'usuari i al temps d'atenció mitjana per persona usuària, que no pot ser inferior a 10 hores setmanals en còmput mensual.

Reunió amb l'alcalde de Barcelona, Jaume Collboni. Ajuntament de Barcelona

Trobada organitzada per la Comissió Sectorial d'Acció Social, Ensenyament i Humanitats de l'Associació Intercol·legial de Col·legis Professionals de Catalunya. En aquest marc, es va debatre sobre els reptes socials a la ciutat, i el CEESC va insistir en la necessitat de clarificar el paper dels educadors i educadores socials en les licitacions municipals, així com garantir els drets laborals mitjançant convenis adequats. Aquesta trobada va ser un pas important per reforçar la col·laboració entre l'Ajuntament i els col·legis professionals per a la defensa dels drets socials.

PROTECCIÓ A LA INFÀNCIA

Reunió amb Ester Cabanes i Vall, directora general d'Atenció a la Infància i l'Adolescència

Reunió conjunta amb els col·legis de terapeutes ocupacionals, psicologia, treball social, pedagogia i l'associació de tècnics d'integració social per parlar de les funcions i competències dels professionals en els serveis i recursos de la DGAIA.

S'ha redactat el "Document de treball sobre les funcions i competències dels perfils professionals en l'àmbit dels serveis d'infància, adolescència i joventut" i s'ha treballat conjuntament a la reunió amb l'objectiu d'identificar i posar en valor la complementarietat de funcions i competències de les diferents disciplines professionals a favor d'una atenció integral i més ajustada a les necessitats de les persones ateses.

EDUCACIÓ

El Consell d'Educació de Catalunya incorpora per primer cop els educadors i les educadores socials

El CEESC ha aconseguit per primera vegada formar part del Consell d'Educació de Catalunya (CEC), el màxim òrgan de participació i consulta del Departament d'Educació. Aquesta incorporació es deu a la presència creixent dels educadors i educadores socials al sistema escolar i a l'ampliació de la mirada dels consells escolars cap a la comunitat. El CEESC ha

designat dos representants: **Albert Font-Tarrés**, vicepresident del CEESC, serà el titular, i **Laura Aubeso**, vocal de la Junta de Govern, actuarà com a suplent. Aquesta incorporació al CEC és un pas més en la defensa de la plena integració institucional de les educadores i educadors socials als centres educatius públics.

Reunió amb el president del Consell d'Educació de Catalunya, Joan Manuel del Pozo

En una trobada que ha servit per donar la benvinguda a nous membres del Consell, **Laura Aubeso** hi ha participat en representació del CEESC. La reunió obre noves línies de treball per a la inclusió plena dels educadors i les educadores socials als centres educatius públics.

JUSTÍCIA

Reunió amb **Gisela Torns Payà**, directora general d'Execució Penal a la Comunitat i Justícia Juvenil, i **Encarna Bodelón González**, directora del Centre d'Estudis Jurídics i Formació Especialitzada

Reunió amb el Departament de Justícia per parlar sobre una possible col·laboració en matèria de formació entre la Direcció General d'Execució Penal a la Comunitat i de Justícia Juvenil, el Centre d'Estudis Jurídics i Formació Especialitzada i el CEESC.

SENSELLARISME

Reunió amb **Sònia Fuertes**, Comissionada d'Acció Social de l'Ajuntament de Barcelona

Reunió per tractar el tema de l'allotjament temporal d'urgència. Hi estaven convocats, també, els col·legis de Pedagogia i de Psicologia. ●

AL CEESC ENS HEM PRONUNCIAT

Posicionaments, adhesions i comunicats

OCTUBRE 2024

Manifest del CGCEES pel Dia Internacional de l'Educació Social 2024

En motiu del Dia Internacional de l'Educació Social, el Consejo General de Colegios de Educadoras y Educadores Sociales ha publicat un Manifest que reafirma el compromís de la nostra professió amb la defensa, promoció i protecció dels Drets Humans.

El CEESC s'adhereix a la Declaració sobre la interdependència entre salut i natura a Catalunya

El CEESC s'ha adherit a la "Declaració sobre la interdependència entre salut i natura a Catalunya", un manifest pioner a Catalunya que posa en valor la contribució essencial de la natura en la salut integral de les persones.

Comunicat del CEA. El Pacte Nacional de Salut Mental: oportunitats i reptes

En motiu del Dia Mundial de la Salut Mental, el Comitè d'Ètica Assistencial, adscrit a la Fundació Congrés Català de Salut Mental, ha fet públic el comunicat "El Pacte Nacional de Salut Mental: oportunitats i reptes" que parteix dels reptes i mancances actuals de la salut mental i posa el focus en les mesures que cal adoptar per garantir una atenció centrada en les persones.

Manifest del CGCEES pel Dia Mundial de la Salut Mental

En el Dia Mundial de la Salut Mental, el CGCEES s'uneix a les persones, famílies, grups, administracions i col·lectius per reflexionar i reivindicar una societat més inclusiva, solidària i conscient dels reptes a què fan front les persones amb problemes de salut mental.

Comunicat de solidaritat davant dels efectes de la DANA

Davant les greus inundacions i riudes que han impactat tan durament el País Valencià, des del CEESC volem fer arribar el nostre suport i solidaritat amb totes les persones afectades, així com amb la societat valenciana en el seu conjunt.

NOVEMBRE 2024

Comunicat del CGCEES davant la situació d'emergència

Després de la commoció absoluta en què ens ha sumit el pas de la DANA i les seves terribles conseqüències, creant una devastació sense precedents i amb més de 200 persones mortes, des del CGCEES volem traslladar el nostre condol a totes les persones que han perdut familiars i amats i el nostre suport i solidaritat cap a totes les persones damnificades.

El CEESC s'adhereix a l'Acord de la Societat Civil per la Reforma de l'Administració

Les organitzacions, entitats socials i ciutadania sotasignades ens adreçam al Parlament de Catalunya, al nou Govern de la Generalitat i a tota la classe política de Catalunya, per reclamar-los, des de la unitat d'acció de la societat civil, una necessària i urgent modernització de l'administració pública catalana.

El CEESC s'adhereix al Compromís "Barcelona contra la soledat"

Des de l'Acord Ciutadà per una Barcelona Inclusiva, de la qual el CEESC és membre, s'està construint el Pacte de Ciutat contra la soledat 'Barcelona reconnecta', des del convenciment que pal·liar la soledat no desitjada a Barcelona és una tasca compartida que neix d'una responsabilitat comuna. Ara, ens hem adherit al Compromís 'Barcelona contra la soledat'.

Comunicat del CEESC sobre la situació del Conveni d'Acció Social a Catalunya per al 2024

Davant la manca d'acord en la negociació del Conveni d'Acció Social a Catalunya per a aquest 2024, des del CEESC volem expressar la nostra preocupació pel bloqueig en el procés de negociació. La manca d'un conveni estable i consensuat afecta la seguretat i la dignitat laboral dels professionals i pot impactar en la qualitat dels serveis que es presten a les persones i comunitats.

Per un debat educatiu responsable i respectuós

Com a membres del Consell Assessor del Diari de l'Educació, el CEESC ens hem adherit al manifest 'Per un debat educatiu responsable i respectuós'. «Instem el conjunt de la ciutadania, la comunitat educativa i els mitjans de comunicació a recuperar un debat educatiu que sigui serè, responsable i respectuós, com ho ha estat durant tants i tants anys a casa nostra.»

Comunicado del CGCEES con motivo del 25 de noviembre, Día Internacional de la Eliminación de la Violencia contra la Mujer

Des del CGCEES volem manifestar el nostre ferm compromís amb l'erradicació de totes les formes de violència masclista i la nostra convicció que l'Educació Social desenvolupa un paper clau en la prevenció, intervenció i acompanyament en aquests contextos.

DESEMBRE 2024

Comunicat conjunt. Dia Mundial de la Sida 2024. Continuem avançant

El CEESC ens adherim al Comunicat conjunt del Dia Mundial de la Sida 2024. L'1 de desembre, Dia Mundial de la Sida, esdevé una oportunitat per recordar que la infecció pel VIH encara està present al món i per mostrar el nostre suport a totes les persones afectades.

Comunicat del CGCEES per al Dia dels Drets Humans

El CGCEES ha emès un comunicat en motiu del 10 de desembre, Dia Internacional dels Drets Humans. Els nostres drets, el nostre futur. Ja! ●

DONEM VEU ALS COL·LECTIUS

LA IMPORTÀNCIA DE LA PARTICIPACIÓ AL CEESC

Nou pla de participació per reforçar la veu de la professió

El CEESC hem presentat el nou Pla de Participació, una eina clau per ordenar, organitzar i fomentar la implicació activa de les persones col·legiades en la defensa i promoció de l'Educació Social. Aquest pla no només posa en valor la participació com a motor de canvi, sinó que també reforça la necessitat d'una governança clara, transparent i coherent.

Un pla per representar i defensar la veu de la professió

El principal objectiu del Pla de Participació és garantir que la veu professional de l'Educació Social s'expressi de manera consensuada i pròpia. Això inclou:

- Defensar aquesta veu davant institucions, organismes i organitzacions de referència.
- Establir un contacte constant amb la realitat de la professió a través d'espais de participació com comissions, grups de treball i col·lectius professionals.

Espais i formes de participació

El CEESC ofereix diverses maneres d'implicació, pensades per adaptar-se a les necessitats i interessos dels seus membres:

- **Col·lectius professionals:** Grups orientats a temàtiques específiques dins de l'educació social.
- **Comissions i comitès:** Espais de debat, proposta i acció per avançar en àmbits concrets.
- **Representació institucional:** Participar com a veu del CEESC en reunions, grups de treball o esdeveniments organitzats per altres institucions.
- **Altres formes de participació individual:** Per aquells espais en què no hi ha grups de treball establerts.

La participació pot ser col·lectiva (grups formats per més de tres membres) o individual, sempre dirigida a reforçar la representativitat del CEESC en benefici de la professió.

La participació com a motor de dignificació

La implicació activa és essencial per assolir més graus de dignificació, reivindicació i notorietat per a la professió de l'Educació Social. El Pla de Participació no només estructura la manera de contribuir-hi, sinó que recorda la importància de dedicar una part del nostre temps a una causa que beneficia al conjunt de la professió i, de retruc, a tota la societat.

Nous espais de participació al CEESC

Si en l'anterior *Full Informatiu* us vam anunciar la creació del nou Col·lectiu professional "Educatadors i Educadores Fent Xarxa", format per professionals que treballen a pisos d'autonomia per a joves de 18 a 21 anys, i que ja ha començat a reunir-se i treballar, ara us anunciem dues novetats importants:

- **Col·lectiu de Professionals de l'Àmbit de la Gent Gran:** Espai per treballar conjuntament en la dignificació de l'envelliment i la millora de la qualitat de vida de les persones grans.
- **Comissió de Supervisió Professional:** Aquest espai busca reflexionar sobre la pràctica de la supervisió, explorar un sistema d'acreditació formal i impulsar-ne l'oferta en entitats i administracions.

Participa i suma't a la millora de la professió!

El passat 4 d'octubre, es va celebrar la trobada "Gent que mou el CEESC", un espai anual dedicat a reconèixer i agrair la tasca de totes les persones que participen en col·lectius, comissions i representacions institucionals del Col·legi (més detalls a la pàgina 28 d'aquest *Full*). Formaràs tu part d'aquesta trobada l'any vinent? ●

Descobreix, a través de l'Activa't, quin perfil d'educador/a social participatiu ets.

COM PARTICIPAR AL CEESC?

Enfortim la representació i l'organització professional de l'Educació Social

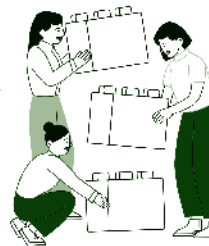

PER QUÈ PARTICIPAR?

Defensa de la professió

Contribueix a la dignificació i notorietat de l'Educació Social

Cohesió
Ajuda a construir un discurs propi i de consens de la professió

Xarxa professional

Connecta amb altres professionals del sector, ampliant la teva xarxa de contactes i col·laboració

Reconeixement

Aconseguir reconeixement públic i avantatges en els serveis del CEESC

TIPUS DE PARTICIPACIÓ

Col·lectius professionals

- Formats per més de tres membres amb interès en un àmbit específic.
- Reflexionen sobre la pràctica professional, l'enfortiment del sector, la introducció de la professió en nous àmbits.
- Autogestió, amb reunions regulars i activitats diverses.

Comitès

- Aprovats per l'Assemblea, formats per membres validats.
- Tracten qüestions considerades rellevants pel Col·legi.
- Reunions periòdiques amb mancats definits per l'Assemblea.

Comissions

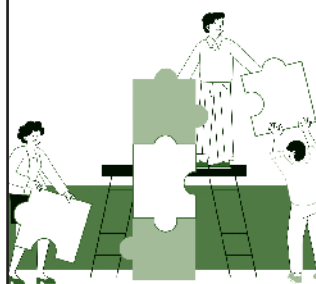
- Proposades per la Junta i obertes a la participació de tres o més membres.
- Desenvolupen projectes transversals.
- Es creen per a projectes específics amb una durada determinada o indefinida.

Representacions individuals

- Membres que representen el CEESC en espais multidisciplinaris.
- Donen veu al CEESC en diferents espais col·lectius o socials.
- Participen en esdeveniments i reunions en nom del CEESC.

Altres tipus de participació

- Grups focals, participacions puntuals en activitats i altres grups creats *ad hoc*.

AVANTATGES DE PARTICIPAR

- **Reconeixement**
Obtèn avantatges en els nostres serveis i reconeixement públic en el sector.
- **Impacte**
Contribueix a la defensa i millora de la professió.
- **Xarxa**
Connecta amb altres professionals amb inquietuds i valors compartits.
- **Desenvolupament professional**
Aprofita les oportunitats de formació i creixement dins del sector.

UNEIX-T'HI I FES SENTIR LA TEVA VEU!

ceesc

COL·LEGI D'EDUCADORES I EDUCADORS SOCIALS DE CATALUNYA

www.ceesc.cat

DISCURS ÈTIC I PRÀCTICA PROFESSIONAL

EL CODI DEONTOLÒGIC ES RENOVA

El *Codi deontològic* de l'educador i l'educadora social va néixer ara fa 17 anys a València (el 28 d'abril de 2007) amb l'objectiu d'acotar les grans línies d'actuació professional de l'educadora i l'educador social, convertint-se així en una garantia de protecció professional i en un marc de referència per a l'exercici ètic de la professió.

L'any 2023, el Comitè d'ètica i deontologia del Consejo General de Colegios de Educadoras y Educadores Sociales (CGCEES) va impulsar un procés de revisió del *Codi deontològic de l'educador i l'educadora social*, en resposta a la necessitat sorgida dels canvis socials i professionals que s'han esdevingut durant aquests anys i que fan que, avui en dia, parts d'aquest document estiguin desactualitzades.

Així doncs, el CGCEES va engegar un procés de consulta i va encomanar als col·legis professionals una revisió exhaustiva del *Codi deontològic* per tal de recollir aquells punts crítics que cal reformular.

Des del CEESC vam rebre aquesta petició i vam engegar una comissió formada per membres del Comitè d'Ètica del Col·legi, acadèmics experts en pedagogia social i educació social, professionals col·legiats de diferents àmbits, i un representant de la Junta de Govern del CEESC. Aquest equip va realitzar una revisió exhaustiva del document i es va reunir per reflexionar críticament sobre el document i per consensuar els canvis a proposar. Una vegada finalitzat aquest procés, el Comitè d'Ètica i la Junta de Govern van revisar i validar la proposta fent-hi les seves pròpies aportacions i reflexions i les va enviar al CGCEES per tal que, en els mesos següents, aglutinés les propostes dels diferents col·legis professionals i seguís el procés de renovació del *Codi deontològic de l'educador i l'educadora social*.

Els canvis proposats per part del CEESC i que es van presentar al CGCEES van en tres direccions:

1. Renovació del llenguatge per adaptar-lo a les sensibilitats i tendències actuals de l'educació social des d'un paradigma ètic:

- Es proposa deixar de parlar d'*individus* o *subjectes de l'educació*, per parlar de *persones acompanyades*, amb l'esperit de concebre les persones com a subjectes de dret amb veu pròpia.
- Es revisa tot el redactat del document per incorporar-hi un llenguatge inclusiu i perspectiva de gènere.
- Es proposa substituir les paraules *formació* i *transmissió* com a tasques de l'educador/a social, per establir-hi com a tasca principal un *acompanyament professional*, on el poder del i la professional està orientat al servei de la persona.
- Es proposen canvis concrets en el redactat per adaptar el llenguatge i les indicacions a les lleis actuals que regulen l'actuació professional (Llei de protecció de dades, secret professional, Llei de suport a les persones amb discapacitat...).

2. Incorporació de nous àmbits i paradigmes d'actuació que visualitzen les realitats actuals de la societat i la professió:

- Es proposa incorporar-hi una mirada possibilitadora i de promoció social en l'actuació professional que promogui treballar des de l'agència, la participació, la prevenció, el gaudi i la transformació social.

- b. Es proposa donar visibilitat a nous àmbits i realitats de l'acció socioeducativa, com ara l'ús de les tecnologies i la digitalització, la coeducació i la igualtat de gènere, i l'educació ecològica. També, tot i que no és un nou àmbit, es ressalta la importància de donar una major presència a la perspectiva i el treball comunitaris.

3. Incorporació d'una mirada ètica més present i aplicada a la pràctica professional:

- a. Es proposa incorporar-hi, de forma transversal, aspectes relacionats amb l'ètica de la cura que promoguin que l'educador/a social vegi la persona i la seva història com a mereixedores de respecte i cura, i també que mantingui un clima de cura en el seu entorn i en les relacions d'equip.
- b. S'explicita la necessitat d'introduir formalment la reflexió ètica en l'activitat professional quotidiana, a través d'espais formals i compartits amb l'equip, així com de promoure en general una cultura ètica en les institucions.
- c. Es concreta el posicionament de l'educador/a social amb la institució i l'encàrrec professional, explicitant el deure de conèixer, respectar i promoure la missió, valors i encàrrec institucional, i de vetllar perquè aquests siguin congruents amb la resta de principis i normes deontològiques. Això implica també evitar postures relativistes tant pel que fa a l'atenció a les persones com a la relació amb la institució.
- d. S'hi incorpora el deure de cooperació i coordinació professional que permeti vetllar per una atenció integral a la persona.

Creiem que, amb la incorporació d'aquests canvis, el *Codi deontològic* podrà donar un marc d'actuació professional i ètic actualitzat als àmbits, a les necessitats i a les oportunitats que la societat presenta per a la professió avui dia.

Desitgem que aquest procés de revisió sigui d'utilitat per donar visibilitat al *Codi deontològic* tant en la formació com en la pràctica dels i les professionals de l'educació social, per donar visibilitat a l'ètica professional

que sorgeix de la responsabilitat individual i professional pel que fa a l'exercici de la professió, sobretot en relació amb temes d'ètica i deontologia, i per fer visible el paper dels col·legis professionals com a referents institucionals en la promoció d'una mirada ètica en la professió.

Així i tot, volem fer explícit que la deontologia professional només és un petit vessant de l'ètica professional. Tot i la indubtable utilitat que té el *Codi deontològic* per establir els principis d'actuació ètica i professional, és insuficient per garantir una pràctica professional ètica. Des del Comitè d'Ètica del CEESC volem remarcar la necessitat de treballar de forma global per a la construcció d'una cultura ètica en la professió. Això implica complementar el coneixement i l'ús d'un codi deontològic actualitzat amb altres estructures ètiques que permetin copsar i donar resposta a la realitat complexa i dinàmica de la pràctica quotidiana del conjunt de professionals. Creiem que, actualment, el treball interprofessional posa en evidència que els equips interdisciplinaris no poden abordar els conflictes de valor des de la mirada parcial dels possibles codis deontològics de les professions participants i que cal avançar cap a la construcció d'elements que incorporin la mirada ètica, la mirada tecnocientífica de les diferents professions o àrees de coneixement i la mirada juridicoadministrativa que en regula les activitats. ●

SUPERVISIÓ D'EQUIPS: DE I DES DE L'EDUCACIÓ SOCIAL

Raül Martínez, educador social, col·legiat 9775 i **Arnau Careta**, educador social.

Tots dos són integrants de Barcelona Espai de Supervisió (BES).

Quan un equip educatiu inicia un procés de supervisió sovint percebem o recollim cert temor al qüestionament professional de la pràctica individual (“parece que váis a buscar sangre”, ens han dit). Perquè sí, el llegat d'en **Toni Julià**⁽¹⁾ ja destacava el vincle de cada professional amb les persones que atén com a element essencial en les intervencions educatives; i de la mà d'**Enric Lletjós**⁽²⁾ reconeixem la importància de la contenció emocional, la gestió de conflictes i la cohesió en les pràctiques d'equip. Però la supervisió no només va d'això.

I és que el mot no ajuda. Tampoc l'històric. Qualsevol diria que l'objecte de supervisió és la pròpia persona (o professional), com si aquesta no estigués desenvolupant la seva tasca en un equip concret, una institució determinada, atenent una població escollida... per nomenar tan sols alguns dels múltiples sistemes que permeten el nostre context professional.

Perquè la supervisió d'equips va més enllà de la persona. Segundo Moyano⁽³⁾ ha defensat la idea de supervisió pedagògica fent especial menció del múltiple esguard de la supervisió en l'anàlisi de les pràctiques educatives i institucionals. Fa molt que sabem que la dimensió *equip* ens parla d'un continuïum individu-grup, de tal manera que la cura del grup implica la de l'individu, perquè allò que passa a l'equip involucra l'equip com un tot, també la institució i cadascun dels seus components. Tanmateix, moltes institucions

prefereixen fantasiejar amb una autoimatge sense conflictes, sense història, neutra. Una autoimatge que s'imposa a força de formacions i normes ISO, recursos orientats a establir un cert nivell d'homogeneïtat.

Tampoc socialment es reconeix la complexitat i càrrega emocional de la nostra tasca. Entre una resistència i l'altra, les dades avançades de l'*Informe de l'Estat de l'Educació Social a Catalunya 2023*, elaborat des del CEESC, recullen que només el 58,54% de les persones responen que actualment fan supervisió a l'equip on treballen.

Però el malestar generat des del contacte directe amb la marginalitat, la pèrdua, la injustícia, amb la manca de voluntarietat per part de la persona assistida, i amb les problemàtiques de difícil solució i l'alt nivell d'exigència, no s'esvaeix per si sol amb el pas del temps. Tampoc ho fan les pressions relacionades amb la pròpia organització de la tasca, la frustració per les condicions del treball o les dificultats en les relacions interpersonals a la feina. Més aviat, aquests estressors s'escolen sense ser nomenats en el dia a dia de la persona, l'equip i la institució, afectant inevitablement les persones que es pretén ajudar.

A falta de temps i espai per tractar-lo, el malestar contamina les relacions i les reunions d'equip, espais travessats per greuges comparatius soterrats, frustracions emmudides i diferències silenciades. Com ens explicava l'Ana, una companya que ha participat en espais de

supervisió del BES, “la supervisión es importante, porque tienes un espacio para hablar de determinados temas y te das cuenta de que hay otros que no son tan importantes y que se puede hablar de ellos en espacios más simples, con información más clara, más rápida.”

Pel maneig de tanta complexitat està clar que no tot s’hi val. Per acompanyar un equip professional en l’afrontament col·lectiu de les seves inquietuds, problemàtiques i dificultats és important tenir una experiència àmplia i profunds coneixements sobre dinàmiques de grup, gestió de conflictes i processos d’aprenentatge. Tampoc seria de rebut desmerèixer el coneixement tècnic i pràctic, l’expertesa en l’àrea d’intervenció de l’equip.

El fet, però, és que segons les dades avançades de l’Informe de l’Estat de l’Educació Social a Catalunya 2023, només un 25,77% responen que la persona que fa la supervisió és educadora social.

Educadors com en Jordi Baiget ja han escrit en aquesta mateixa revista (*Full Informatiu*, núm. 88, 2019) que “disposem ‘de sèrie’ de les eines metodològiques [...]: la reflexió, la comunicació, l’assertivitat, l’empatia, el vincle, el respecte, la participació, etc.” que possibiliten un adequat procés de supervisió. I (per gustos, colors), un dispositiu de supervisió professional es pot entomar a partir de diferents perspectives teòriques i metodològiques: des de la psicologia dinàmica i relacional d’en Toni Julià fins a la teràpia sistèmica, el grup anàlisi, la Gestalt o el coaching, per posar algun exemples coneguts.

Llargament relegats a ser exclusivament receptors de la supervisió, les educadores i educadors socials sovint quedem exclosos d’aquests rols en l’àmbit de l’atenció social i comunitària. Un rol tradicionalment assignat a d’altres professionals amb el fonament implícit de falta de trajectòria de la nostra professió o d’una formació tècnica insuficient, arguments que ja hem sabut dissoldre en molts altres àmbits, no sense esforç i amor propi.

En conclusió, les dades de l’Informe de l’Estat de l’Educació Social a Catalunya 2023 no són suficients per disposar d’un mapa complet de l’actual relació entre l’educació social i la pràctica de la supervisió, però venen a confirmar que podem pensar de forma més o menys intuïtiva: la càrrega emocional que implica la nostra tasca no està prou reconeguda socialment, ni tan sols en el sector; i tampoc ho està la nostra competència per supervisar equips.

És per aquest motiu que els autors d’aquest article hem promogut, de la mà del CEESC, la creació d’una comissió que pugui impulsar la supervisió professional de i des de l’educació social. Ja des de la primera reunió de treball aquest passat octubre, la comissió s’ha posat a treballar per:

- a) Impulsar la campanya “Cap educadora social sense un espai de cura, supervisió i desenvolupament professional”. Si es va aconseguir que el Pla Estratègic de Serveis Socials 2021-2024 definís com a actuació prioritària el desplegament de la supervisió tècnica tant als directius com als equips dels Serveis Socials, per què no en els altres àmbits de l’educació social?
- b) Avalar i acreditar educadors i educadores socials com a supervisors, oferir espais de supervisió des del CEESC i promocionar la borsa de supervisors del Col·legi. Els i les educadores socials hem de poder estar representades com a professionals que fem supervisió.
- c) Esdevenir un espai de reflexió i creació de coneixement al voltant de la supervisió des de l’educació social, així com un espai d’intercanvi entre professionals supervisors.

Us convidem a escriure al Col·legi si teniu interès en participar i aportar el vostre granet de sorra a la Comissió de Supervisió del CEESC. Cap educadora sense supervisió!

Referències

- (1) Toni Julià i Bosch (1941-2009) va ser un educador social i un referent clau en la supervisió d’equips socioeducatius a Catalunya i Espanya. Va destacar per la seva tasca com a formador i supervisor d’equips professionals.
- (2) Enric Lletjós és un educador social i psicòleg reconegut per la seva tasca com a supervisor d’equips socioeducatius. Ha publicat reflexions sobre la supervisió com un espai de formació i suport per als professionals.
- (3) Segundo Moyano és un expert reconegut en educació social i pedagogia social. Com a supervisor d’equips, Moyano ha treballat en àmbits com la supervisió pedagògica d’institucions. ●

EXPERIÈNCIA PROFESSIONAL

LA INCÒMODA

Projecte d'arts i transformació social al barri de Sant Narcís

La Incòmoda és un projecte de transformació social a través de les arts que neix al barri de Sant Narcís de Girona l'any 2019 i posa en relació el treball comunitari, el pensament crític i les pràctiques artístiques com a eines relacionals de comunicació i expressió, per generar espais de reflexió social i convivència. **La Incòmoda** vol donar resposta comunitària a qüestions d'interès social i crea un espai on s'enforteixen els vincles veïnals a través del contacte i de la pràctica artística col·lectiva. Té com a objectiu acostar-se col·laborativament al fet comú i encaminar la seva pràctica cap a una ciutat més justa, diversa i democràtica. Entenent l'art i la cultura com a béns comuns, és a dir, com allò que ens fa formar part de quelcom col·lectiu, que ens acosta i ens fa reflexionar, construir i deconstruir.

La proposta de **La Incòmoda** consisteix a abordar temàtiques socials i polítiques presents a la societat i, per tant, al barri i que són invisibilitzades per formar part de la perifèria de l'hegemonia blanca-normativofuncional-productiva, amb necessitats, realitats i potencialitats menystingudes o que són tabú. Per fer-ho s'han creat espais de treball col·lectius amb entitats, associacions i persones a títol individual interessades o properes a la temàtica que es tracta per posar sobre la taula les qüestions i treballar-les conjuntament.

Espais de treball

El projecte de **La Incòmoda** té dos espais de treball col·lectiu, gestió i presa de decisions. Per una banda, el **Grup Motor**, de periodicitat mensual i de format més tècnic, on s'avalua i es posa en comú el procés, les accions previstes i els objectius. En l'edició 2022-2023 estava format per l'Associació de veïns i veïnes de Sant Narcís, la Fundació Elna, la Residència de la Fundació Mifas, l'Associació cultural La Volta, veïns i veïnes a títol individual, SBAS Sant Narcís i el Centre Cívic de Sant Narcís, així com amb la participació més puntual de l'Associació dels Amics del Museu d'Art de Girona, estudiants d'arts escèniques de l'ERAM i l'Associació Multicapacitats.

D'altra banda, el **Grup d'Acció**, format també per entitats, serveis i persones a títol individual que dissenyen accions i decideixen com portar a la pràctica els objectius plantejats a través d'activitats, trobades o intervencions.

Edició 2022-2023

A l'edició 2022-2023 es va tractar la diversitat funcional. Amb el títol de "Diverses i funcionals" es va plantejar l'objectiu de respondre de forma col·lectiva a si les persones amb diversitat funcional poden tenir una vida plena i de dret al barri així com si el barri està preparat i facilita que pugui ser així.

Quant a la programació del primer any del cicle incòmode “Diverses i funcionals”, cal destacar la taula rodona que va tenir lloc sota el títol “Diversitat funcional: experiències en primera persona” en què es va generar debat entre diferents persones amb discapacitat o vinculades en aquest àmbit com ara Isaac Padrós (Multicapacitats), Montse Castellana (Fundació Elna), Patricia Carmona (OVI Barcelona) i Raquel Blanca Tubau, així com l’obra de teatre “Pollock i Cia” a càrrec de Teatre Map de Ripoll (actors i actrius amb discapacitat) i organitzat amb l’Associació d’Amics del Museu d’Art de Girona. Un recorregut escènic sobre l’obra de Jackson Pollock que pren vida sobre l’escenari i demostra que el cos també es pot convertir en pintura. Dues accions més van complementar la programació de **La Incòmoda** durant els primers mesos. L’exposició d’il·lustracions d’Irene Melchor “Matilde Ana”, un conjunt de vinyetes punyents sobre els hàndicaps socials amb els quals es troben les persones amb discapacitat i la programació del monòleg de Marc Buxaderas “Posa un discapacitat a la teva vida”, al teatre del Centre Cívic Sant Narcís.

En paral·lel a les activitats de caire més puntual, es va iniciar un procés amb un grup de persones amb i sense discapacitat (tot i que principalment amb discapacitat) per tal d’explorar l’estat de dret a la ciutat i a la vida comunitària dels veïns i veïnes amb discapacitat. Realitzant una cartografia multisensorial entre dos punts del barri.

A través de l’exploració urbana i l’experiència de la mobilitat en el barri, el procés va consistir en el disseny col·lectiu d’uns símbols que, convertits en adhesius, van permetre visibilitzar al barri les barreres arquitectòniques i les limitacions a la mobilitat així com els punts de seguretat o ajuda.

Finalment, es van realitzar quatre dinamitzacions de la comunitat artística de La Volta, tallers que van oferir elements tècnics a les participants per a explorar la seva creativitat i alhora van possibilitar espais de creació i de convivència grupals. Les disciplines treballades van ser la fotografia (Anna Jornet), la il·lustració (Carla Giró), l’escriptura creativa (Joana Higuera) i l’humor gràfic (Jordi Jiménez, La Perra Laika). Així mateix, es va programar un taller de teatre amb Escenaris Especials, que va donar lloc a una obra de creació col·lectiva sobre la memòria i la vivència del barri.

L’últim trimestre del cicle es va dedicar a enfocar el tancament de tots els processos. La cartografia multisensorial va finalitzar amb una acció a l’espai públic d’intervenció creativa d’aquells espais no-accessibles o que faciliten l’accessibilitat per mitjà d’adhesius. Es va treballar en el codisseny d’una mostra expositiva de tot el procés que aplegava el treball cartogràfic i els resultats de les dinàmiques artístiques al centre cívic sota el títol “Increïblement incòmode”, que es va presentar juntament amb un fanzín resultat de tot el material elaborat als tallers.

La documentació del projecte en format audiovisual va ser un procés de treball creatiu més, que va implicar la conceptualització, l’enregistrament i l’edició de forma grupal. El resultat final és el documental “Diverses i funcionals: un vídeo incòmode” com a mostra de tota l’experiència comunitària del projecte.

Un element a destacar és com el procés va traslladar la reflexió als espais professionals i associatius sobre la participació a la vida comunitària de les persones amb discapacitat. Amb la vivència pràctica de situacions concretes es va posar de relleu la necessitat de revisar espais de celebració, de treball col·lectiu, de convivència... per tal que les persones amb discapacitat puguin realment participar de forma plena. Exemples concrets són la manca d’accessibilitat en els actes festius, la dificultat de comprensió de la retolació dels equipaments, el disseny de les eines comunicatives, els ritmes dels espais de treball, les assistències necessàries en el desenvolupament de les activitats. Tots aquests aspectes condicionen el paper actiu i de poder de les persones amb diversitat funcional i, per tant, posen en qüestió la representativitat i la justícia social a la vida comunitària del barri.

És per aquest motiu que es va començar a treballar amb un decàleg, encara en procés, amb l’objectiu de promoure una revisió de la intervenció professional i de l’administració així com de la vida associativa per afavorir i facilitar la vinculació de les persones amb diversitat funcional.

Propera edició

Finalitzada l’edició 2022-2023 de La Incòmoda, “Diverses i Funcionals”, s’ha iniciat la nova edició bianual 2024-2025 que després d’un procés participat es va decidir que es treballarà la qüestió de l’habitatge. ●

TASTETS DE LLENGUA

EI, BRO, QUE *GUAI* JÀ NO ÉS PORTA!

No us voldria fer **espòiler**, però us avanço que en aquest article pretenc parlar **a full** sobre la llengua de joves i adolescents. Quin **hype!** Estic **living!** Us **cundeix?**

He de confessar que des de la meua posició de **boomer**, això dona una mica de **cringe** però, naturalment, no pretenc **petar-ho**. **OMG**, com ho hauria de fer per no semblar una **loser**? **En plan**, podria començar **estalquejant** alguns comptes **d'influencers**, però no tinc el **mood** per passejar-me entre **haters randoms** i que hi hagi **beef**.

Sabeu què? Perquè no **rajeu** de mi, el millor és que us recomani un recurs top que us resolgui tots els dubtes: **de una!**

Abans de presentar-vos-el, convé tenir en compte que el jovent ha estat sempre motor de dinamització del canvi lingüístic. Cada generació crea les seves expressions i el seu lèxic, que faran més o menys fortuna en els anys que vindran. De fet, la producció d'argot juvenil forma part de la necessitat intrínseca de l'adolescent per sentir que pertany a un grup (diferenciat del món adult, en general).

En aquest sentit, és molt positiu i un símptoma de vitalitat de les llengües que els registres col·loquials s'alimentin de les noves aportacions de joves i adolescents, perquè això vol dir que la llengua és capaç d'adaptar-se a situacions noves. Amb el pas del temps i segons la força que tinguin aquestes aportacions, algunes acabaran entrant al diccionari.

Si fem una repassada a la història recent de l'argot juvenil, hi observarem una sèrie de canvis: fa vuitanta anys, el català era capaç de generar argot col·loquial per ell mateix (*pençar*,

atonyinar, cangueli, merder...). En fa trenta, el castellà s'havia imposat en aquest àmbit i moltes de les expressions juvenils eren adaptacions de paraules generades per aquesta llengua (*tio, flipar, capullo, molar...*). Avui dia, moltes de les expressions de joves i adolescents són anglicismes catalanitzats, en molts casos simplement adaptats a la fonètica del català. El prestigi de l'anglès i la generalització de les noves tecnologies expliquen molt bé el perquè de tot plegat.

Com a educadors i educadores socials, farem bé de trobar l'equilibri entre la llengua genuïna i l'argot particular de joves i adolescents si ens hi volem acostar; encara més, si hi volem connectar. Però per si teniu problemes per desxifrar algunes expressions, us recomano que remeneu la pàgina web <http://www.ub.edu/comhodiria/>. Un projecte de la Universitat de Barcelona on podreu consultar a tall de diccionari un bon grapat de mots i expressions de l'argot juvenil, amb la definició, exemples d'ús i àudios per tenir-ne clara la pronúncia. Tot plegat, elaborat per un equip molt **pro** que no té ni un segon per estar de **chill**.

Solucionari exprés: bro ('col·lega'), espòiler ('avançar el final'), a full ('en màxima potència'), hype ('expectatives altes'), living ('emocionat'), cundir ('venir de gust'), boomer ('algú nascut durant el baby-boom'), cringe ('vergonya aliena'), petar-ho ('triomfar'), OMG ('Oh my God'), loser ('fracassada'), en plan (mot crossa, no vol dir res...), estalquejar ('tafanejar d'amagat les xarxes socials d'algú'), influencer ('influenciador'), mood ('estat d'ànim'), hater ('aquell que mostra una actitud hostil'), random ('estrany'), beef ('confrontació'), rajar ('criticar'), top ('de qualitat'), de una ('som-hi!'), pro ('professional'), chill ('tranquil'). ●

AL BLOG DEL CEESC

10 de setembre de 2024

Catàleg d'investigacions del CEJFE: Un recurs útil per a educadores i educadors socials

El catàleg d'investigacions del CEJFE recull tots els estudis i recerques impulsats des de l'any 1987 i n'ofereix un accés fàcil i organitzat. Els documents es poden cercar per temàtica o per any de publicació, proporcionant eines valuoses per aprofundir en àmbits específics que poden enriquir la tasca com a professionals..

20 de setembre de 2024

Horagai en Acció! Un taller de cinema per a joves tutelats i tuteladess

Horagai és un projecte de formació i creació en cinema per a joves tutelats i tutelades, impulsat per l'Àrea de Suport als Joves Tutelats i Extutelats. Al blog comparteixen amb nosaltres el procés creatiu i les experiències que hi viuen els participants..●

Recupera les publicacions del blog a ceesc.blogspot.com/

CONeixEMENT I DISCURS PROFESSIONAL

En aquesta secció de la web recollim les relatories de les activitats realitzades pel CEESC a l'entorn de determinats temes d'interès professional. Aquí us fem un recull dels darrers materials publicats

Atenció centrada en les persones: el rol vital de l'educació social en entorn residencials

Relatoria i vídeo d'aquesta Open Class, organitzada per la UNIR, en què es va parlar sobre la rellevància i l'impacte que tenen els professionals de l'educació social en l'àmbit de residències de gent gran, a més de posar en relleu el Model d'Atenció Centrat en la Persona i en les Relacions.

El peritatge judicial: complement i reconeixement professional per a educadores i educadors socials

Relatoria i vídeo d'aquesta Càpsula en què es van presentar les opcions que tenen els professionals de l'educació social dins de l'àmbit judicial a través de les figures de peritatge social judicial i la figura en desenvolupament de facilitador/a.●

Trobareu tots els materials aquí:
<https://ceesc.cat/documents-publicacions/relatories>

DIA INTERNACIONAL DE L'EDUCACIÓ SOCIAL 2024: REFLEXIÓ, RECONeixEMENT I COMPROMÍS

El passat mes d'octubre durant la setmana del 2 d'octubre, Dia Internacional de l'Educació Social, des del CEESC vam voler posar en valor la importància de la nostra professió, reflexionant sobre els reptes actuals i reconeixent les contribucions d'aquelles persones que fan avançar la professió.

Primers resultats de l'Informe de l'Estat de l'Educació Social a Catalunya 2023

Vam aprofitar la setmana del #DiaES per presentar les primeres dades de l'InformeES 2023. Aquest estudi que cada tres anys realitza el Col·legi, s'ha elaborat, en aquesta edició, gràcies a la participació de més de 1.100 professionals i ens ofereix una radiografia de

l'estat actual de la professió a Catalunya. Entre els resultats més significatius, s'observa la consolidació de la feminització del sector i un augment del nombre de professionals que han passat del tercer sector a l'administració pública (trobareu més informació a la pàgina 15 d'aquest *Full Informatiu*).

Celebrem i construïm professió: reconeixement als millors estudiants

Així mateix, vam tenir l'honor de premiar els millors expedients acadèmics i els treballs de final de grau amb la nota més alta de les universitats catalanes. Aquesta desena edició de l'acte *Celebrem i Construïm Professió* s'ha consolidat com un espai íntim i relacional. Durant els darrers quatre anys, els actes a Barcelona, Tarragona i Girona han esdevingut un punt de trobada proper i significatiu

entre els ja exalumnes, les seves famílies i amics, les directores i directors dels Graus d'Educació Social, i membres de la Junta i de l'equip del CEESC. És el moment anual per interactuar de manera directa i sincera, sobre el que ha estat la disciplina (el pas a la universitat) i el que serà la professió.

A Lleida, l'esdeveniment se celebra dins la trobada organitzada des de fa sis anys per la Facultat d'Educació, Psicologia i Treball Social de la Universitat de Lleida, coincidint amb el #DiaES. Aquest format permet ampliar l'impacte dins la universitat i generar complicitat entre el professorat i la resta d'alumnat.

Els guardonats i guardonades van compartir les seves visions i projectes, mostrant un compromís exemplar amb la innovació i la promoció de l'Educació Social. L'acte posa en relleu el talent de les noves generacions i reforça l'aposta per l'excel·lència en la formació, clau per afrontar els reptes d'un futur marcat per la complexitat i el canvi social.

Un futur per construir

El #DiaES ens recorda la responsabilitat compartida de fer visible la importància de l'Educació Social. Els reptes del sector són molts: des de la necessitat d'aconseguir una major estabilitat laboral fins a continuar desenvolupant bones pràctiques que posin les persones al centre de les intervencions. A través d'informes com l'#InformeES 2023 i iniciatives com el *Celebrem i Construïm Professió*, des del CEESC reafirmem el nostre compromís amb la defensa, promoció i dignificació de la professió.

En aquest esperit, seguirem treballant per fer créixer la nostra comunitat professional i enfortir el paper transformador de l'Educació Social en la societat. ●

SUPORT A L'EMPREDORIA

El **NIU** és una plataforma que ofereix suport per a professionals i entitats del sector socioeducatiu que volen donar el pas cap a la creació d'una empresa, cooperativa o associació. Començar un projecte nou pot ser complex, però amb el suport adequat, els obstacles es poden superar més fàcilment.

Al **NIU**, el CEESC posa a la teva disposició el seu equip per ajudar-te a fer realitat el teu projecte. A més, gràcies a l'ampli marc relacional del Col·legi,

t'ajudem a accedir als recursos més adients per al teu projecte.

Amb aquest servei, el CEESC aposta per l'activisme i l'empredoria i facilita els primers passos per fer realitat nous projectes.

Aquest servei no està pensat només per qui comença de zero, sinó també per a aquelles organitzacions que volen donar una nova orientació al seu projecte. ●

Si estàs pensant en fer el pas, contacta amb el NIU del CEESC a projectes@ceesc.cat i comença a donar forma al teu futur.

L'EDUCADORA SOCIAL MISTERIOSA

IUVENES DUM SUMUS

Ah, la joventut! Frescor, vitalitat, aventura, optimisme i... malentesos! Els anys passen, els plans nacionals es renoven, les places de l'Administració s'estabilitzen, però continua havent-hi mantres i tergiversacions que es resisteixen a desaparèixer tot i les evidències de tants anys treballant en aquest àmbit: que si els professionals de joventut han de ser joves, que si jove és tot aquell qui vol sentir-se'n (encara que dediqui més temps a la secció de divorciats de Tinder que a rentar-se les dents), que si bla, bla, bla...

Quan penso en polítiques de joventut m'acompanya un regust d'amarga derrota: l'únic projecte que s'ha mantingut com a emblema durant més tres dècades per part de la Generalitat és el del Carnet Jove, que, per si algú tenia dubtes sobre la seva funció

consagradora del consumisme, actualment es tramita a les oficines d'allò que abans en dèiem "la Caixa".

I —no ho amaguem— hi ha un cert desànim en el sector, que podríem qualificar d'estructural. Sovint veig persones d'aquest àmbit abocades a la frustració més pregona. Gent! Sou un munt de bones i bons professionals, alguns amb un bagatge extraordinari... Per què us costa tant aglutinar esforços i canviar el relat públic sobre què han de ser les polítiques de Joventut?

Potser és per això que Joventut pateix una fugida sistemàtica de talent. Conec un extècnic de joventut que ara fa d'encarregat de cementiris: diu que veu més possibilitats de transformació social en la distribució equitativa de nínxols i la creació d'un decàleg de tipografies per als marbristes que fan les làpides, que no elaborant plans locals. Per ara no hi ha esperança. ●

CATÀLEG DE CÀPSULES

PRESENCIAL:

La mediació com a eina: una necessitat social

Dijous, 16 de gener, a les 18.00 h
Seu del CEESC a Barcelona

Amb motiu del Dia Europeu de la Mediació, en aquesta Càpsula posarem l'accent en la mediació en tant que eina per a la millora de la tasca professional, com una qüestió a desenvolupar com a competència transversal professional. Cada cop més, observem que s'incorporen metodologies i eines de mediació en les tasques d'altres col·lectius professionals de diferents àmbits i que complementen les habilitats i capacitats dels diferents perfils professionals.

PRESENCIAL:

Economia social i solidària, crear cooperatives socials

Dimecres, 22 de gener, a les 18.30 h
Centre Cívic de Sant Pere i Sant Pau. Tarragona

Aquesta Càpsula té l'objectiu de transmetre la mirada de l'economia social i solidària (ESS) i, més concretament, del cooperativisme en l'àmbit social, a través de l'exemple de l'experiència de la Cooperativa Combinats de Tarragona, una cooperativa d'iniciativa social que treballa amb l'objectiu de transformar el seu entorn, a través de propostes socials, culturals i d'entreteniment amb l'educació, la comunicació i la participació com a eines.

A càrrec de: Raquel Barbier, treballadora social amb Postgrau en Gestió de cooperatives i empreses d'economia social; monitora de lleure. Directora de l'àrea socioeducativa de la Cooperativa Combinats de Tarragona. ●

DESCOMPTES EN FORMACIÓ

COL·LEGI DE PROFESSIONALS
DE LA CIÈNCIA POLÍTICA I DE
LA SOCIOLOGIA DE CATALUNYA

Mateix preu que per a membres del
COLPIS en el Postgrau universitari:

Tècnic/a en orientació i inserció laboral.

Format: Online.

Inici: dijous, 1 de febrer de 2025.

Horari: de 16.00 a 20.00 h.

Crèdits: 30 crèdits ECTS

LA PERIFÈRICA
SOLUCIONS SOCIALS I EDUCATIVES ●●

20% de descompte en el curs
Estratègies per a la creació de comunitats
col·laboratives que et servirà per posar en
pràctica estratègies per transcendir de les
parets del teu projecte, dialogar amb el
teu entorn i involucrar la teva comunitat.

Inici: Es pot iniciar en qualsevol moment.

Modalitat: formació en línia

Durada: 20 hores

UOC
Universitat
Oberta
de Catalunya

**Descomptes de fins al 30% en els
següents cursos:**

- Curs Universitari Online de Victimologia i Justícia Restaurativa
- Curs Online de Violència domèstica i de gènere
- Curs Online de Protecció de la infància i l'adolescència front a la violència

Visiteu l'apartat de Formació/Descomptes en formació per tenir tota la informació.

CATÀLEG DE FORMACIÓ HIVERN 2025

1. TALLERS

EN LÍNIA:

Tots som referents lingüístics! L'ús del català en els serveis socioeducatius (6h/10h)

Edició Hivern 2025

Inici: 13 de gener / Tancament: 28 de febrer

Edició Primavera 2025

Inici: 14 d'abril / Tancament: 29 de maig

Es tracta d'un curs gratuït, asincrònic que el fa cada alumne al seu ritme.

Organitzat pel CEESC i la Plataforma per la Llengua, aquest curs neix amb la voluntat de generar consciència sobre la importància del referent lingüístic entre el col·lectius d'educadores i educadors socials, entenent que és una figura estratègica per a la promoció del català atenent al seu compromís amb la democratització cultural i la igualtat d'oportunitats.

PRESENCIAL:

Com afrontar el burnout. Elevar l'energia per a l'acompanyament socioeducatiu. Taller formatiu (10h)

Seu del CEESC a Barcelona

Dilluns, 27 de gener, i 3, 10, i 17 febrer, de 16.30 a 19h

C: 70€ / NC: 120€ / A: 60€

Amb aquest curs, coneixerem i entendrem els concepte de l'estrès, burnout i traumatització vicària; reconeixerem en primera persona els símptomes i les emocions relacionades i aprendrem a explorar la pròpia respiració i practicar el mètode de la hipno-respiració conscient.

A càrrec de: Montse Freixa Niella. *Formada en Respiració HRC a Instituto de Respiración Consciente, titulació avalada per l'Acadèmia Europea de Neurociència, Economia i Humanitats.*

2. CURSOS

PRESENCIAL:

Entendre el sensellarisme: conceptes clau, metodologies i enfocaments. Repensem la nostra intervenció? (10,5 h)

Seu del CEESC a Barcelona

21, 23 i 28 de gener, de 16 a 19.30 h.

C: 73,5€ / NC: 126€ / A: 63€

Aquesta formació ofereix una oportunitat única per apropar-nos al fenomen del sensellarisme a través d'una perspectiva multidimensional. A través de sessions dinàmiques i constructives, analitzarem el sensellarisme des de tots els angles possibles i explorarem conceptes adjacents que sustenten els processos d'intervenció socioeducativa.

A càrrec de: Roger Fe Espín, *educador social, col·legiat 11712. Coordinador d'equips, i expert en sensellarisme, acció comunitària, cultura i exclusió social.*

PRESENCIAL:

Gestió de dinàmiques grupals (18h)

Seu del CEESC a Barcelona

22 de gener, 5 i 19 de febrer, 5 i 26 de març, 2 i 16 d'abril, i 14 i 28 de maig, de 17 a 19h

C: 126€ / NC: 216€ / A: 108€

La dinamització de grups pot provocar canvis profunds i facilitadors en els processos d'aprenentatge, desenvolupament i resolució de conflictes, convertint-se en un element clau per a la consecució d'objectius col·lectius. Aquest curs servirà per conèixer i analitzar dinàmiques grupals, per detectar moviments dels membres d'un grup i per aprofundir en la teoria grupoanalítica.

A càrrec de: José Miguel Sunyer, *doctor en Psicologia, professor de la Fundació OMIE.*

PRESENCIAL:
Eines de mindfulness per a l'abordatge de les addiccions (MBAR) (10h)

Seu del CEESC a Barcelona
 Dimarts, 4, 11, 18 i 25 de febrer, de 17 a 19.30h
 C: 70€ / NC: 120€ / A: 60€

La formació ofereix al participant una mirada específica entorn les addiccions i els processos d'acompanyament que enriquirà la intervenció socioeducativa. Aporta eines amb què intervenir-hi per a facilitar la presa de decisions amb pràctiques específiques del protocol MBAR que poden ser de servei en els processos d'autoregulació i gestió.

A càrrec de: **Xavier García Godall**, *educador social, col·legiat 10243. Màster en drogodependències. Especialitzat en l'àmbit dels processos terapèutics i les addiccions.*

EN LÍNIA:
Abordatge del trauma complex, context i eines per a la intervenció (16h)

Dimecres 5, 12, 19 i 26 de febrer 2025, de 16 a 20 h.
 C: 112€ / NC: 192€ / A: 96€

La proposta formativa aporta bases explicatives, criteris diagnòstics, fenomenologia i eines per a la intervenció socioeducativa en l'abordatge del TEPTC, a partir de casos de victimització infantil, contextos familiars traumàtics i situacions de tutela de llarga durada, amb l'objectiu de complementar la tasca educativa i prevenir els efectes de l'estrès en els professionals que intervenen en casos d'especial complexitat.

A càrrec de: **Elena Hernández Guerra**, *llicenciada en Psicologia, especialitzada en Psicologia Clínica i Experta en intervencions sistèmiques.*

EN LÍNIA:
L'atenció centrada en la persona en entorns residencials: eines i estratègies d'intervenció i gestió del canvi (6h)

Dijous, 6, 13, 20, 27 de febrer, de 18.30 a 20 h
 C: 42€ / NC: 72€ / A: 36€

L'atenció centrada en la persona (ACP) és un enfocament que prioritza les necessitats, els desitjos i les preferències dels individus, especialment en el context de l'atenció a persones grans. Aquest model cerca transformar la cultura d'atenció en residències, promovent un ambient on cada persona és vista com un ésser únic amb la seva pròpia història i dignitat. En aquesta curs explorarem l'evolució dels models d'atenció, les dimensions d'intervenció i les estratègies per implementar aquest enfocament a la feina diària.

A càrrec de: **Irene Sellés Vilarrasa**, *educadora social i psicopedagoga, col·legiada 9911. Màster en Psicologia Infantojuvenil i Familiar.*

SEMIPRESENCIAL:
Acompanyament sistèmic en infàncies i adolescències: prevenció del suïcidi i promoció de la salut (17,5 h)

Seu del CEESC a Girona. 2 sessions presencials i 3 en línia
 Dijous, 13, 20, 27 de febrer i 6 i 13 de de març, de 16 a 19.30 h
 C: 122,5€ / NC: 210€ / A: 105€

A través d'aquesta formació es busca dotar els educadors i educadores socials d'eines i coneixements que els permetin abordar la salut mental des d'una perspectiva integral. La formació inclourà tècniques per fomentar l'expressió emocional, identificar factors de risc i implementar estratègies de promoció de la salut mental, tot amb l'objectiu de crear un entorn que afavoreixi el benestar dels infants i adolescents i la seva comunitat.

A càrrec de: **Carme Secilla Cabello**, *educadora social. Formada en Pedagogia Sistèmica i multidimensional, eneagrama, programació neurolingüística i constel·lacions familiars i sistèmiques.*

PRESENCIAL:
Sexualitat en l'àmbit de l'atenció a persones amb discapacitat (4h)

Seu del CEESC a Barcelona
 Dilluns, 17 i 24 de febrer, de 17 a 19h.
 C: 28€ / NC: 48€ / A: 24€

Aquest curs vol fer prendre consciència de la importància de la sexualitat en l'àmbit de la salut física i psicoemocional de les persones, promoure la incorporació de la dimensió sexual en l'atenció a persones amb discapacitat i facilitar orientacions bàsiques per a l'acompanyament de l'afectivitat i la sexualitat de les persones amb discapacitat.

A càrrec de: **Maria del Mar Flórez Creus**, *psicòloga amb especialitat en sexologia. Actualment està a càrrec del SAS - Servei d'Atenció a la Sexualitat de la Fundació MIFAS.*

PRESENCIAL:
Les pràctiques restauratives, el temps de cercle i la intervenció socioeducativa (20h)

Seu del CEESC a Barcelona
 Dijous, 27 de febrer, 13, 20 i 27 de març, i 3 i 10 d'abril, de 17 a 19.30h
 C: 140€ / NC: 240€ / A: 120€

Abordar la resolució de conflictes de forma restaurativa s'ha d'entendre com una eina de prevenció de nous problemes,

d'aprenentatge dels errors i que permet traslladar la manera de resoldre assertivament els conflictes a altres situacions problemàtiques. Aquesta formació aportarà estratègies i recursos per millorar la convivència, per promoure el benestar emocional i la pau a través la dinamització de grups en diferents contextos.

A càrrec de: **Cibel Alcía Suárez Broncini**, *educadora social, col·legiada 10075. Postgrau Promoció de l'autonomia i prevenció de la dependència.*

PRESENCIAL: Intervenció socioeducativa a medi obert, les educadores de carrer (12 h)

Seu del CEESC a Barcelona
Dilluns, 3, 10 i 17 de març, de 16 a 20h
C: 84€ / NC: 144€ / A: 72€

Aquest curs farà una aproximació a l'educació al carrer, teories, perspectives i mirades. Donarà a conèixer aspectes tècnics de la intervenció al carrer. Enfocament i perspectives. Farà una anàlisi de casos individuals i situacions de risc al carrer. Construcció de projectes d'acció grupal i comunitària a partir de necessitats i problemàtiques.

A càrrec de: **Tania Zafra**, *educadora social, col·legiada 9604. Experta en intervenció a medi obert des de diferents tipus de serveis i municipis.*

EN LÍNIA: L'abordatge de les violències sexuals (4h)

3 i 5 de març, de 17 a 19 h.
C: 28€ / NC: 48€ / A: 24€

Aquest curs pretén donar a conèixer la nova Llei del Sí és Sí, contribuir a la visibilització del fenomen de les violències sexuals, mitjançant la sensibilització a la ciutadania i als professionals, millorar el coneixement de la xarxa d'atenció a les persones víctimes d'abusos o agressions sexuals, i facilitar a les professionals un assessorament i acompanyament jurídic integral davant un cas de violències sexuals, entre d'altres.

A càrrec de: **Sònia Ricondo Garcia**, *advocada especialitzada en matèria de violències masculines, de violències intrafamiliars, i violències sexuals.*

PRESENCIAL: 'Mirar-nos per a poder mirar'. Formació en perspectiva no adultista i acompanyament de la participació d'infants i adolescents (8h)

Seu del CEESC a Girona
Dimarts, 4, 11, 18 i 25 de març, de 16 a 18h
C: 56€ / NC: 96€ / A: 48€

Aquesta formació vol facilitar un espai segur per poder reflexionar conjuntament sobre el nostre rol com a adults en l'acompanyament d'infants i joves, posant l'accent en els processos d'acompanyament que promoguin l'autonomia i el reconeixement dels protagonismes dels infants, adolescents i joves.

A càrrec de: **Vicky Laguía León**, *educadora social, col·legiada 10526. Sòcia treballadora de Circula Cultura SCCL.*

PRESENCIAL: Educació Sexual Integral (ESI), de la teoria a la intervenció socioeducativa (12h)

Seu del CEESC a Barcelona
Dimarts, 11, 18, 25 de març i 1 d'abril, de 16 a 19h
C: 84€ / NC: 144€ / A: 72€

En aquesta formació posarem la sexualitat sobre la taula i anirem construint què entenem per Educació Sexual Integral (ESI). A partir del concepte, revisarem els continguts i la metodologia des d'una perspectiva feminista i interseccional que ens permeti ampliar i afinar la mirada cap a les nostres intervencions socioeducatives. Des del diàleg i el debat reflexionarem entorn de les praxis educatives, enriquint-les amb les bases teòriques, per tal que cadascú pugui extreure les eines més adients per afrontar el seu context.

A càrrec de: **Helena Llorens Barba**, *antropòloga i sexòloga i Pau Peralta Martínez*, *educador social. Tots dos són membres d'AplaerCoop, cooperativa d'Educació Sexual Integral d'acompanyament a les sexualitats.*

EN LÍNIA: Bon tracte en la intervenció socioeducativa. Bases de la relació d'ajuda i eines de counselling (15h)

Dimercres, 19 i 26 de març, i 2, 9 i 16 d'abril, de 17 a 20h
C: 105€ / NC: 180€ / A: 90€

El con-tacte humanitzador (tocar amb humanitat) és el fil conductor d'aquest curs: una manera d'entendre les relacions que dona valor a la persona com a protagonista de la seva pròpia història. Aquesta formació busca capacitar professionals i persones compromeses amb el canvi social perquè puguin fer de les relacions d'ajuda una eina de transformació.

A càrrec de: **Saioa Mota Ferri**, *educadora social. Màster en Counselling i Relació d'Ajuda. Máster en Constel·lacions Organitzacionals Sistèmiques i coaching sistèmic.*

SEMIPRESENCIAL:
Interseccionalitat i interculturalitat, noves respostes davant del racisme i les discriminacions (20h)

Seu del CEESC a Barcelona.

3 sessions presencials i 2 en línia

Dilluns, 24 i 31 de març, i 7, 14 i 28 d'abril, de 16 a 20h

C: 140€ / NC: 240€ / A: 120€

La formació vol generar espais de reflexió i construcció col·laborativa al voltant dels marcs conceptuals de la interseccionalitat i la interculturalitat, perquè siguin presents com a elements transversals en els processos de disseny i implementació de projectes i activitats, així com aplicar la seva perspectiva per identificar i abordar les diferents formes de discriminació i racisme.

A càrrec de: Celia Premat, *educadora social, col·legiada 6915. Doctora en Comunicació Intercultural.*

PRESENCIAL:
Intervenció socioeducativa mitjançant la gamificació (20h)

Seu del CEESC a Lleida

Dijous 27 de març, 3, 10, 17 i 24 d'abril, de 16 a 20h

C: 140€ / NC: 240€ / A: 120€

Aquest curs vol fer descobrir la gamificació i aprendre'n tècniques, mètodes i sinergies terapèutiques; crear i dissenyar

estratègies de treball per a l'atenció individualitzada i grupal que facilitin els plans de millora, de treball i/o de vida dels nostres col·laboradors atesos, i dissenyar un mètode personal propi de cada participant.

A càrrec de: Jordi Baiget i Piqué, *educador social, col·legiat 971. Clown. Màster en PNL. Expert en gamificació socioeducativa.*

3. PREPARACIÓ D'OPOSICIONS

ASÍNCRON:
Taller sobre les proves pràctiques en un procés de selecció a l'administració local (20h)

Del 27 de gener al 24 de febrer (1a ed.)

Del 10 de març al 7 d'abril (2a ed.)

Aula virtual del CEESC

C: 140€ / NC: 240€ / A: 120€

A través de vídeos, lectures i exercicis pràctics, els participants podran treballar a un ritme personalitzat, amb l'objectiu de millorar les seves habilitats per resoldre casos pràctics. A més, es disposarà d'un fòrum setmanal per resoldre dubtes i qüestions relacionades amb els continguts.

A càrrec de: Núria Ferrer i Santanach, *educadora social, col·legiada 8446, i pedagoga. Formadora, coach i consultora.* ●

Aquesta formació pot ser bonificada per FUNDAE:

Les empreses privades que cotitzen a la Seguretat Social disposen d'un ajut per reduir el cost de la formació, del qual es poden beneficiar els treballadors i treballadores que fan cursos adreçats a la millora de les competències professionals.

El pas previ és la negociació individual entre el treballador/a i l'empresa, informant de la possibilitat del benefici mutu. L'empresa pot gestionar la bonificació directament amb FUNDAE, si hi està donada d'alta.

Trobareu més informació a la web del CEESC

La programació inclosa en aquest *Full Informatiu* pot patir modificacions.
 Consulta la web per a la informació més actualitzada.

FULL INFORMATIU
JOVENTUT
PARTICIPACIÓ
SUPERVISIÓ
GENT QUE
MOU EL CEESC
CODI DEONTOLÒG

ceesc

COL·LEGI D'EDUCADORES I EDUCADORS SOCIALS DE CATALUNYA

www.ceesc.cat

934 521 008

ceesc@ceesc.cat

